БУТУН ДУН'Е ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

УЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ, ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 126 (357)
26 ИЮНЬ ЯКШАНБА 1955 ЙИЛ

БАҲОСИ 20 ТИЙИН.

БУГУНГИ СОНДА:

Олимлар блан қишлоқ хўжалик илғорларининг кенгаши (1-нчи бет).

Областимизнинг шаҳар ва қишлоқларида (1-нчи бет).

Ғ. Исмоилов. — Янгиликлар қўллаб-қувватлансин (2-нчи бет).

В. Поликарпов. — Россиядаги революцион ҳаракат тарихида шонли саҳифа (2-нчи бет).

ФЕЛЬЕТОН: **Б. Халилов.** — «Очиқ эшик» (2-нчи бет).

Меҳнатни тўғри ташкил этиб, ғўза парвариши юзасидан берилган графикни ошириб бажарайлик! М. Умаров. — Хўжалигимизни ҳар тарафлама мустаҳкамлаб, пахтадан мўл ҳосил етиштириш учун курашамиз. **Ш. Турдиев.** — Сувчи (ше'р). Дала ишлари кундалиги. — Ғўза қатор ораларини кўндалангига ишлаш сур'атини кучайтирайлик (3-чи бет).

Н. А. Булганин блан Жавоҳарлал Неруниниг биргаликда чиқарган баёноти тўғрисида чет элларда баён қилинган фикрлар (4-нчи бет).

БМТ юбилей сессиясида СССР делегацияси бошлиғи В. М. Молотов ҳузурида АҚШ делегацияси шарафига зиёфат (4-нчи бет).

БМТнинг Сан-Франциско даги юбилей сессиясида (4-нчи бет).

Ж. Нерунинг Польшада бўлиши (4-нчи бет).

ЛЕКЦИЯ ПРОПАГАНДАСИНИ КУЧАЙТИРАЙЛИК

Коммунистик партия ва Совет ҳукумати мамлакатимиз меҳнаткашларининг моддий фаровонлигини ва маданий даражасини янада юксалтириш учун доим ғамхўрлик қилиб келмоқдалар. КПСС Марказий Комитети Пленумларининг қарорлари социалистик оғир индустрия негизида халқ хўжалигининг барча тармоқларини юксалтиришнинг кенг йўлларини кўрсатиб берди.

Партиямиз Марказий Комитети томонидан илгари сурилаётган коммунизм қурилишининг улуғвор вазифаларини муваффақиятли ҳал этиш омма ўртасида олиб бориладиган сиёсий агитация ва тарбия ишларига ҳартомонлама боғлиқдир. КПСС Марказий Комитети Пленумларининг тарихий қарорларини, Совет ҳукуматининг халқ хўжалигини янада ривожлантириш ҳақидаги янги тадбирларини меҳнаткашлар ўртасида пропаганда қилиш барча партия ташкилотларининг жанговар вазифасидир.

Партия ташкилотларининг меҳнаткашлар ўртасида ўтказиладиган оммавий-сиёсий ва тарбиявий ишларида лекция пропагандаси муҳим роль ўйнайди.

Шунинг учун ҳам партия ташкилотлари меҳнаткашлар ўртасида оммавий-сиёсий ҳамда тарбиявий ишларни кучайтиришга, лекция ишларини уюштириш масалаларига катта аҳамият бериб келмоқда.

Ишдан кейин дала шийпонларига йиғилган пахтакорлар, механизаторлар, ёки корхона клубларига тўпланган ишчилар, инженер-техник ходимлар мамлакатимиз ҳаётидаги буюк ўзгаришлар тўғрисидаги, шунингдек халқаро аҳвол тўғрисидаги лекцияларни мароқ блан тинглаётганликлари ҳақидаги мисолларни кўплаб келтириш мумкин. Лекция пропагандаси ишларини шаҳар ва район лекция бюролари олиб бормоқдалар. Партия ташкилотлари район лекторлар группасини мустаҳкамлаш, назарий тайёргарлиги бўлган тажрибали ходимларни лекторлик ишларига жалб этишга алоҳида э'тибор бермоқдалар. Лекцияларнинг тематикасига ҳам катта аҳамият берилмоқда. Шу йилнинг фақат биринчи кварталида область лекция бюросининг кучи блан жойларда 664 лекция ўқилди. Шунингдек шаҳар ва район лекция группалари томонидан областимизнинг шаҳар ва қишлоқ жойларида 2131 лекция ўтказилди. Шулардан 728 лекция қишлоқ хўжалик темасида ўқилган.

Областимизнинг бир қанча шаҳар ва районларида партия ташкилотлари аҳоли ўртасида лекция пропагандасини кучайтириш ишини ўзининг жонажон вазифаси, деб билмоқда. Лекция ўқиш ишларига малакали, мутахассис кадрлар жалб этилмоқда. Лекторлик группалари ўз ишларини қат'ий план асосида олиб бормоқдалар. Масалан, Мирзачўл ва Янгийўл районларида қишлоқ меҳнаткашлари ўртасида турли темаларда лекциялар уюштириш анча дуруст йўлга қўйилган. Пахтакорлар ва механизаторлар учун ғўзани квадрат-уялаб экиш ва парвариш қилиш соғлиқни сақлаш, жамоат чорвачилигини ривожлантириш, халқаро ва бошқа темаларда лекциялар мунтазам уюштирилмоқда. Янгийўл районидаги 1-нчи ва 2-нчи МТСларда лекция бирлашмаси ташкил этилиб, МТС зоналаридаги колхозларда лекция пропагандаси мунтазам равишда олиб борилмоқда.

Лекция пропагандасининг муваффақиятли олиб борилиши, бир томондан, партия ташкилотларининг ташкилотчилик ишига боғлиқ бўлса, иккинчи томондан, лекторларнинг тайёргарликларига, уларнинг ўз ишларига мас'улият блан қарашларига, ўз устларида қунт блан ишлашларига ҳам боғлиқдир. Шунинг учун партия ташкилотлари лекция ишлари блан шуғулланучи ташкилотлардан, лекция бюролари, сиёсий ва илмий билимларни тарқатучи жамиятнинг бўлимларидан лектор кадрларни тўғри танлаш, уларни партиямиз сиёсатини яхши билган, халқимиз олдида турган вазифаларни чуқур англаб олган, лекция ишларини ҳозирги куннинг муҳим вазифалари блан боғлаб олиб бораоладиган қилиб тарбиялашга катта э'тибор беришларини талаб этишлари зарур.

Лекин областимизнинг ҳамма районларида ҳам лекция пропагандаси партиямиз томонидан қўйилган вазифалар даражасида олиб борилаётир, деб бўлмайди. Шаҳар ва район маданият бўлимлари, шунингдек лекторлар группалари аҳоли ўртасида лекция пропагандасини кучайтиришда ташаббус кўрсатиб ишламаётирлар. Юқоричирчиқ район маданият бўлимининг мудири Маҳмудов ва район лекторлар группасининг бошлиғи Аширматов ўртоқлар колхозларда турли темаларда лекциялар уюштиришни пайсалга солиб келмоқдалар. Бу районда шу йилнинг биринчи кварталида фақат 18 лекция ўқилган, холос. Ўртоқ Маҳмудов олий ма'лумотли мутахассис бўлишига қарамасдан, ҳозиргача бирор темада лекция ўқимаган. Районда хотин-қизлар ўртасида оммавий-сиёсий ишлар бўшашиб кетган. Район партия комитети бўлса сиёсий-тарбиявий темалардаги лекцияларни уюштиришга, лектор кадрларни танлаш, тажрибали лекторлар етиштириш масаласига бефарқ қараб келмоқда. Шунингдек, Сирдар'ё, Гулистон ва Верхне-Волинск районларида ҳам лекция пропагандаси меҳнаткашлар талабига тўла жавоб бераолмайди.

Партия ташкилотлари пропагандист кадрларни танлаб, уларни лекция ишларига кўпроқ жалб қилишга жиддий э'тибор беришлари керак. Лектор-пропагандистлик ишига турли касбдаги мутахассислар-агроном, ўқитучи, зоотехник, врач, механизатор, гидротехник ва бошқа соҳаларда ишлаб келаётган ходимларни жалб этиш зарур. Улар ўз мутахассисликлари бўйича лекция ўқишлари лозим. Партия ташкилотлари лекцияларнинг темаларини олдиндан тузиш, муҳокама қилиш, материаллар танлашда лекторларга ёрдам беришлари лозим. Лекторларнинг ўқилаётган темаларни пухта билиб олишлари ва уларни маҳаллий фактлар асосида ишлаб, тингловчиларга тушунарли қилиб баён этишларига алоҳида э'тибор бериш зарур. Лектор ҳарбир янги лекцияни янги фактлар асосида тузса, унинг лекцияси аудиторияни қизиқтиради, тингловчиларнинг ма'навий эхтиёжларига тўла жавоб берган бўлади.

Лекцияларнинг юқори савияда ўтиши — лекторларнинг билим ва тайёргарликларига боғлиқдир. Марксизм-ленинизм назариясига оид, шунингдек Коммунистик партия ва Совет ҳукуматининг тарихига доир темаларда ўқилаётган лекциялар ҳаёт блан, характерли, жонли фактлар ва маҳаллий шароит блан боғланган ҳолда ўқилиши лозим. Лекцияларда қуруқ догматизм, цитатабозлик ёки бефойда ва'зхонликка ўтиш тингловчиларни зериктиради, холос. Шунинг учун район партия комитетлари ва бошланғич партия ташкилотлари лекторлар группасига раҳбарликни кучайтириб, лекциялар савиясининг юксак даражада ўтказилишига эришишлари лозим.

Лектор-пропагандистлар ўз лекциялари, ҳаққоний сўзлари блан омма орасида сиёсий-тарбиявий ишларни олиб борадилар. Уларнинг ҳарбир сўзи тингловчиларни янги вазифаларни шараф блан бажаришга отлантириши лозим. Улар ўз билим ва тажрибаларини кундан-кун ошириб боришлари, оммани Совет давлатининг ички ва ташқи сиёсатидан хабардор қилиб туришлари, лекцияларини коммунистик қурилиш практикаси блан боғлаб ўқишлари зарур.

Шаҳар ва район партия комитетлари, шунингдек бошланғич партия ташкилотлари идеология ишининг энг муҳим соҳаси бўлган лекция пропагандаси ишларини халқимиз олдида турган вазифалар даражасида уюштиришга қаратишлари, меҳнаткашлар орасида оммавий-сиёсий ишларни кучайтиришлари лозим.

Олимлар блан қишлоқ хўжалик илғорларининг кенгаши

21 — 22 июньда СССР Қишлоқ хўжалик министрлиги ва РСФСР Қишлоқ хўжалик министрлиги Илмий-техника кенгашларининг бирқанча колхоз раислари, МТС, совхоз ва илмий-текшириш муассасаларининг ходимлари иштироки блан қўшма мажлиси бўлиб ўтди.

Олимлар қишлоқ хўжалик илғорлари блан биргаликда ҳосилни ўриб-йиғиб олишни ташкил қилишнинг ғаллани ўриш, ташиш ва сақлаш вақтида нобудгарчиликка йўл қўймайдиган энг яхши усулларини муҳокама қилдилар.

Мажлисда бу йил дон экинлари ҳосилини қисқа муддатда ўриб-йиғиб олишга қаратилган таклифлар қабул қилиндики, ҳосилни қисқа муддатда ўриб-йиғиб олиш доннинг нобуд бўлишига қарши курашнинг ҳал қилучи шартларидан биридир. Даставвал, машиналардан тўла фойдаланиш, икки сменада ва кун давомида камида 20 соат ишлаш, ғалла етилган бир массивда комбайнлар блан ғалла ўришда группа методини кенг қўлланиш, тиркаладиган комбайнлардангина эмас, балки ўзи юрар комбайнлардан ҳам янчилган ғаллани комбайн юриб турган вақтда бўшатиб олиш зарур.

Мамлакатнинг турли районларида серҳосилли ғалла паст бўйли бўлиб ўсган ва ётиб қолган ерларда ҳосилни ўриб-йиғиб олишнинг самарали усуллари муҳокама қилинди. Машиналарга техника жиҳатидан қараб туриш ва ўрим-йиғимнинг сифатини юксак даражада контроль қилиш масаласига алоҳида э'тибор берилди. (ТАСС).

Янги илмий муассаса

СССР Қишлоқ хўжалик министрлиги ҳузурида янги илмий муассаса — Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик экономикаси илмий-текшириш институти ташкил қилинади. Бу институт колхоз, МТС ва совхозларда экономика ва ишлабчиқаришни уюштириш проблемаларини ишлаб чиқади, қишлоқ хўжалиги новаторларининг илғор тажрибасини, жумладан Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик виставкасининг материалларини илмий жиҳатдан умумлаштиради. Институт ерлардан, машина техникасидан ва меҳнат ресурсларидан энг самарали фойдаланиш методларини, колхоз, МТС ва совхозларда меҳнатни яхши уюштириш, нормалаштириш ва ҳақ тўлаш методларини, шунингдек қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш вазифаси блан боғлиқ бошқа бирқанча масалаларни ўрганади.

Марказий Қоратупроқ зонада, Поволжьеда, Шимолий Кавказда, Қозоғистонда ва Сибирьда институтнинг филиаллари тузилади. Институт ҳузурида қишлоқ хўжалик экономикаси соҳасида ишлайдиган илмий ходимлар тайёрлаш учун аспирантура ташкил қилинади. (ТАСС).

Областимизнинг ШАҲАР ВА ҚИШЛОҚЛАРИДА

АВИАЦИЯ КУНИ ОЛДИДАН

Граждан ҳаво флоти Ўрта Осиё Бошқармаси республикамиз аэропортларида намунали хизмат қилаётган илғор учучилари блан фахрланади. Ҳаво транспорти командирларидан Орипов, Аверкин, Смирнов, Голубянц ва бошқа ўртоқлар авиация кунини катта ютуқлар блан кутиб олмоқдалар. Учучи Орипов блан Смирнов ўз иш даврида ҳечқандай авария ҳамда ремонтсиз 2 миллиондан ошиқ километр, Аверкин эса бир миллиондан ортиқ километр масофани учиб ўтдилар.

Тошкент аэропортида авиация кунига қизғин тайёргарлик кўрилмоқда. Авиация флотига бағишлаб, шаҳар гарнизони бўйича лекция ва докладлар ўтказиш учун учучилардан 12 киши, корхона ва муассасалар бўйича 13 киши белгиланди. Булар шаҳарда «металл ширпотреб», 6-нчи пиво заводи, 15-нчи нон заводларида, 2-нчи пойафзал фабрикасида ва бошқа корхона ҳамда муассасаларда авиация флоти тўғрисида лекция ва докладлар ўтказадилар.

Бундан ташқари маданият ва истироҳат паркларида бўладиган кечалар учун ҳам лекторлар ажратилди.

ҚОРХОНАНИНГ ЛОЙИҲА ҚУВВАТИ УЧ БАРАВАР ОШИРИЛДИ

Тошкент битум заводининг коллективи бешинчи бешйиллик планни муддатидан илгари бажариш учун мусобақалашиб, корхонанинг лойиҳадаги қувватини уч ҳисса оширди. Бунга ишлабчиқариш технологиясини такомиллаштириш натижасида эришилди.

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси химия институтининг ходимлари заводга катта ёрдам кўрсатдилар. Улар корхона новаторлари блан ҳамкорликда нефтьнинг сувини чиқаришнинг янги методини қўлландилар. Агар илгари бу процесс буғлаш воситаси блан бажарилган бўлса, ҳозирги вақтда нефтьдан сувни ажратиш иши қайнаб турган нефть массаси орқали ўтказиладиган ҳаво ёрдами блан бажарилмоқда. Бу янгилик битум ярим фабрикатини тайёрлашни беш марта тезлатиш имконини берди. Инженерлардан В. Яскевич, Я. Ольшанецкий ва старший бригадир-оператор П. Яконюкнинг таклифи блан нефтьдан гудрон тайёрланадиган идишларни иситишнинг янги жадал режими ишлабчиқилди ва жорий қилинди. Натижада агрегатларнинг иш унуми кескин даражада ошди. Бошқа температура режимлари ҳам ўзгартирилди, бу эса ишлаб чиқариш циклини саккиз соат қисқартириш имконини берди. (ЎзТАГ).

СТУДЕНТЛАР ДАЛА ПРАКТИКАСИДА

Яқинда Белинский номидаги кечки педагогика институтининг химбиология факультети I, II, III курс студентлари ёзги практик машғулотларини бошлаб юбордилар. Улар практик машғулотларини Паркент районида ўтказмоқдалар.

Студентлар бу машғулотларда ботаника ва зоология бўйича умуртқасиз ҳайвонлар устида тажрибалар ўтказмоқдалар. II курс студентлари эса, умуртқали ҳайвонлар ва паррандаларнинг ҳаётини ўрганаётирлар. III курс студентлари ботаника бўйича практик машғулотлар олиб бораётирлар. Шундай қилиб студентлар ўз назарий билимларини практикада қўлланиб, ўсимликлар дун'ёсини ҳартомонлама ўрганмоқдалар. Бу практик машғулотларни ўтказишда табиёт кафедрасининг мудири, доцент Қодир Саматов ҳамда Муқаддам Кўчқорова каби бирқанча ўқитучилар раҳбарлик қилмоқдалар.

МЕҲНАТ УНУМДОРЛИГИ ОШМОҚДА

«Ўзбексельэлектрострой» тресги қарамоғидаги Тошкент электромеханика заводининг ходимлари ишлабчиқариш технологиясини доимо мукаммаллаштирмоқдалар, меҳнат унумдорлигини оширмоқдалар. Слесарь З. Кузьмин ва электр цехининг бошлиғи Л. Тюлькин кичик станция тақсимлаш шчитининг конструкциясини ўзгартирдилар. Илгари унинг корпуси сварка қилинган металл каркасдан иборат бўлса, ҳозир у, штамповка машинасида тайёрланадиган йирик детальлардан ишланмоқда. Бунинг натижасида металл 25 процент тежалди, ишчиларнинг меҳнат унумдорлиги бирнеча марта ошди.

Заводда кўпчилик маҳсулотларни ишлашда штамповка усули қўлланилмоқда. Бу тадбир темирчилик, токарьлик станокларини ва бошқа кўп станокларни бошқа ишлар учун бўшатиш ва улардан анча самарали фойдаланиш имкониятини берди.

Заводда меҳнат унумдорлигини оширишда ускуналарнинг мукаммаллаштирилиши муҳим резерв бўлаётир. Заводнинг бош механиги Л. Аношиннинг таклифига мувофиқ резьбонакат станогининг конструкцияси анча соддалаштирилди, ишланган маҳсулотни узатиш машиналаштирилди. Ҳозирги вақтда бу станокнинг иш унуми уч ҳисса ошди.

Ҳозир бу корхонада меҳнат унумдорлиги топшириқда мўлжалланганидан 15 процент юқори бўлаётир.

Ишчилар техника билимини эгалламоқдалар

Чирчиқ шаҳар корхоналарининг мингдан ортиқ ишчи ва хизматчилари ишлабчиқаришдан ажралмаган ҳолда ўқиб, олий, ўрта техника билимига эга бўлмоқдалар.

«Средазхиммаш» заводига қарашли кечки машинасозлик техникумида кўпгина ишчилар ва хизматчилар диплом ёқламоқдалар. Заводнинг 30 га яқин ишчиси металл ишлаш технологияси бўйича дипломга эга бўлдилар. Бош технология бўлимининг ходими Ж. Джемелев, кадрлар бўлимининг хизматчиси Минеев, қозон цехининг механиги Симкин ва бошқа ўртоқларнинг диплом проектлари а'ло баҳолар блан якунланди.

Шаҳарда ўтган йили Бутуниттифоқ сиртқи политехника институтининг ўқув консультация пункти ташкил қилинган эди. Ҳозир институтнинг 1-нчи курсида имтиҳонлар давом этмоқда.

Электрохимия комбинатининг ишчиси Юсупов, Чирчиқ ГЭС тизмаларининг ишчиси Сидоров, «Средазхиммаш» заводининг токари Андреевскийлар экзаменлардан муваффақиятли ўтмоқдалар. Бу йил сиртқи институтга 150 та ишчи ва хизматчи қабул қилинади.

Электрохимия комбинатининг кадрлар тайёрлаш бўлими томонидан махсус тайёрлов курси ташкил қилинди. Сиртқи политехника институтига кириб ўқийдиган ишчилар даставвал ана шу тайёргарлик курсидан ўтадилар.

О. ЛЕВАК.

Учинчи парвариш қизғин тус олди

Верхне-волинск районидаги Куйбишев номли колхознинг меҳнатсевар пахтакорлари бу йил она-Ватанимизга 1070 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 30 центнердан ҳосил топшириш учун ғайрат блан курашаётирлар.

Бригада ва звеноларaро социалистик мусобақа кенг қизитилиб, ғўза парвариши бирдамлик ва уюшқоқлик блан олиб борилмоқда. Айниқса, Т. Рустамов, И. Багаудинов ва Т. Турсунов ўртоқлар бошлиқ бригадалар социалистик мусобақада олдинда бораётирлар. Улар барча ишчи кучи ва механизмлардан тўла ва унумли фойдаланган ҳолда меҳнат қилиб, юқори кўрсаткичларга эришаётирлар. Бу бригада а'золари иккинчи комплекс ишловни сифатли қилиб тугаллаб, ғўзаларни ўз вақтида озиқлантирмоқдалар. Суғоришда тажрибали сувчилар актив иштирок этмоқдалар. Улар эгатларга сувни най усулида қўйиб, кундалик нормани ортиғи блан бажараётирлар.

Бригадаларнинг эришаётган муваффақиятларида универсалчиларнинг ҳиссалари, айниқса катта бўлмоқда. Универсалчилардан А. Усмонов, С. Махтиев ўртоқлар мавсумда 1500 гектар ердаги ғўзани культивация қилиб бериш мажбуриятини олиб, кундалик нормани 1,5—2 ҳиссадан ошириб бажармоқдалар. Бу механизаторларнинг самарали меҳнатларидан барча бригада а'золари миннатдор бўлмоқдалар.

М. АРАБОВ.

Пахтакорларнинг болалари учун

Ўртасарой районидаги «Полярная звезда» колхозининг обод марказига кириб борар экансиз, кўчанинг ўнг томонидаги, соя-салқин боғга кўзингиз тушади. Боғнинг ўртасидаги ҳашаматли бинога катта ҳарфлар блан «Пионерлар лагери» деб ёзиб қўйилган. У ерга кирган киши ажойиб нарсаларни — болалар учун энг севимли машғулотларни кўради. Боғнинг бир четига биллиард ўрнатилган. Ундан нариroқдаги столлар устида шахмат, шашка тахталари турипти Бинонинг орқа томонида футбол, волейбол майдончалари. Буларнинг ҳаммаси пионерлар учун — пахтакорларнинг болалари қувноқ дам олсин учун қилинган.

Лагерь 25 июнь куни тантанали равишда очилди. Бу ерга «Полярная звезда» ҳамда Ўртачирчиқ районидаги Дмитров номли колхозлардан юзлаб пионерлар келишди. Улар бу ажойиб боғда кўнгилли дам олиб ҳордиқ чиқарадилар, янги ўқув йилига куч-қувват тўплайдилар.

Ҳозир райондаги «Северный маяк», Ленин номли, Свердлов номли, Молотов номли колхозларда ҳам болалар учун ана шундай ажойиб пионерлар лагери очиш мақсадида қизғин иш олиб борилаётир. Бу лагерьлар 1 — июньдан бошлаб пионерлар ихтиёрига топширилади.

ТЎҚИМАЧИЛИК КОМБИНАТИДА «ОЧИҚ ЭШИКЛАР КУНИ»

Сталин номли Тошкент тўқимачилик комбинати ўрта ва тўлиқсиз ўрта мактаб ўқучилари учун «Очиқ эшиклар куни» ўтказди. Бунга шаҳардаги жуда кўп мактабларнинг комсомол ва пионер қизлари қатнашдилар. Ўқучи қизлар аввал Маданият саройидаги комбинат ишлабчиқаришини тасвирлавчи катта виставка блан танишдилар. Комбинатнинг мутахассис ва илғор ишчилари ёш меҳмонларга ўзларининг бой тажрибаларини ҳикоя қилиб бердилар, қандай қилиб тўқучилик касбини ўрганиш мумкинлигини тушунтирдилар. Ундан кейин ўқучи қизлар комбинатга таклиф қилиндилар. Улар комбинатнинг барча фабрикаларида бўлиб, ишлабчиқариш процесслари блан батафсил танишдилар, инженер ва техник, энг яхши тўқучи ва йигирувчилар блан суҳбатлашдилар.

Кечқурун ўқучи қизлар яна Маданият саройига тўпланиб, бадиий ҳаваскорлар томонидан берилган концертни томоша қилдилар.

«Очиқ эшиклар куни»га қатнашган жуда кўп қизлар «Албатта комбинатда ишлаш учун келамиз!» деб, хоҳиш билдирдилар.

ЁШ АРХИТЕКТОРЛАР

Шу кунларда Ўрта Осиё Политехника институтининг ҳамма факультетларида битиручи курс студентлари диплом ёқламоқдалар. Қурилиш факультетининг архитектура бўлимини бу йил 23 йигит ва қиз тамомлаб чиқмоқда. Бу бўлим студентларининг диплом проектларида ҳозирги замон қурилиш техникаси эришган ютуқлар ўз аксини топган. Студентлардан Н. Нурматов кўпэтажли турар-жой бинолари проектини ишлаб чиқди. У йирик панелларни ва йиғма темирбетон конструкцияларни қўлланиш туфайли бинони индустриаль метод блан тез ва сифатли қуришга эришиш мумкинлигини исбот қилди.

Студентлардан Русанов Тошкент вокзалининг реконструкциялаш проектини, А. Тен Ҳамза номидаги Ленин орденли Ўзбек давлат академик драма театрининг янги биноси проектини, С. Одилов Собир Раҳимов номли маданият ва истироҳат боғининг планировкасини ва ундаги асосий бинолар проектини ишладилар. Бу проектда акс эттирилган бинолар ўз архитектураси ва планировкасининг мукаммаллиги блан диққатга сазовардир.

Студентларнинг диплом ишлари уларнинг архитектура тарихини, рус ва ўзбек классик архитектураси намуналарини ва ҳозирги замон совет архитектурасини мукаммал ўрганганликларидан дарак беради.

Н. РИХСИЕВ,
П. ЗОҲИДОВ.

СИЛОС ИНШООТЛАРИ БИТКАЗИЛДИ

Мирзачўл районидаги Ленин номли колхоз чорвадорлари жамоат чорва моллари сонини кўпайтириш ва унинг маҳсулдорлигини ошириш учун зўр бериб курашаётирлар. Улар молларни қишда ҳам ширали ем-хашак блан та'минлаш мақсадида мустаҳкам ем-хашак базасини вужудга келтириш ишини жадал бошлаб юбордилар. Айниқса, силос тайёрлаш ишига алоҳида э'тибор берилмоқда. Бу йил колхозда 100 тонна силос тайёрлаш планлаштирилган эди. Ҳозир бу вазифани тўла амалга ошириш учун 2 та катта силос ҳовузи қуриб битказилди. Ҳовузларга 100 тонна силос бостириш мўлжалланди. Силос бостириш ишлари тез кунлар ичида бошланади.

В. ШОДМОНОВ.

Москва. Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик виставкаси. **Суратда:** колхозлар майдонининг умумий кўриниши. (ТАСС фотохроникаси).

Янгиликлар қўллаб-қувватлансин

«Узбекуголь» трестига қарашли кўмир разрези Оҳангарон кўмир конидаги энг илғор корхонадир. Разрез коллективи ўзининг бутун ижодий ғайратини ёқилғи қазиб чиқаришнинг сифати ва сур'атини янада оширишга сафарбар этмоқда. Разрез ўзининг проект қувватини тўла ўзлаштирган ҳолда саноат корхоналарига ҳар суткада пландан ташқари юзларча тонна ёқилғи жўнатмоқда.

Кончилар меҳнат унумини ошириш, мавжуд техникани такомиллаштириш, ёқилғи қазиб чиқаришни кўпайтириш ҳамда электроэнергия, материал ва ишчи кучини кўплаб тежаш имкониятини берувчи рационализаторлик таклифлар киритаётирлар. Айниқса 1-нчи участка механиги ўртоқ Горшковнинг ЧКД маркали экскаватор электропровод муфтасининг янги конструкциясини ишлаб чиқиши ва слесарь ўртоқ Шкредовнинг лентали транспортёр шарнирлари ясаш учун штамп ихтиро' этиши машина ва механизмларнинг янада унумли ишлашига катта ёрдам берди.

Лекин шуни ҳам айтиш керакки, ўтган йили разрез ва «Узбекуголь» тресги раҳбар ходимларининг айби блан новатор кончиларнинг кўпгина қимматли таклифлари амалга оширилмади. Трест бош инженери Соловьев, разрез бошлиғи Рамазонов ва бош инженери Мерцалов ўртоқлар кончиларнинг ижодий ташаббусини қўллаб-қувватлаш ўрнига, бу ишга бюрократларча муносабатда бўлиб келмоқдалар.

Механик Злотницкий ва инженер Б. И. Габдурафиқов ўртоқлар бундан бир йил муқаддам разрез 1-нчи участкасидаги ва технологик комплексдаги лентали транспортёрларни дистанцион усулда бошқариш ҳақида рационализаторлик таклифи киритган эдилар. Бу ўртоқларнинг таклифи қўлланилганда, транспортёрларда ишловчи 35 мотористкани бошқа ишга ўтказиш имкони туғилар ва разрез бўйича меҳнат унуми 8,4 процент ошарди, йилига 264 минг сўм давлат маблағи тежаларди.

Разрез рационализаторлик бюроси 1954 йил июнь ойида «Узбекуголь» трестининг техника бўлимига мурожаат қилиб, разрезда транспортёрларни дистанцион усулда бошқаришни ишлабчиқаришда қўлланиш учун керакли аппаратура ва материаллар блан та'мин этишни сўради. Лекин «Узбекуголь» трестининг раҳбарлари бу новаторлик таклифнинг жуда фойдали эканлигини билатуриб, уни ишлабчиқаришга жорий қилиш учун ҳечқандай чора кўрмадилар. Шундай қилиб, бу таклиф қоғозда қолиб кетди. Злотницкий ва Габдурафиқов ўртоқларнинг қимматли таклифи «Средазуголь» комбинатининг техника бўлимидаги ходимлардан тортиб то комбинат бошлиғи ўртоқ Лебедковгача ҳам ма'лум. Ўртоқ Лебедков мажлисларда транспортёрларни дистанцион усулда бошқаришга кўчириш кераклигини уқдириб ўтади-ю, лекин уни амалга ошириш учун зарур бўлган шароитларни яратиб бермайди. Рационализаторларнинг катта аҳамиятга эга бўлган таклифи керакли асбоб-ускуна йўқлигидан то шу кунгача амалга оширилмаётир. Комбинат раҳбарлари эса новаторларни қўллаб-қувватлашга етарли э'тибор бермаётирлар.

Новаторлар кўпгина таклифларининг амалга ошмай қолаётганлиги ҳақида жуда кўп мисоллар келтириш мумкин. Экскаватор машинисти Наримон Халилов, инженер Ларионов ва бош инженер ўринбосари Пономарев ўртоқларнинг кўмир ортадиган бункернинг янги конструкциясини ишлаб чиққанлари ва уни амалга оширишга 2 йилдан бери муваффақ бўлаолмаётганликлари ҳам бу фикрнинг далилидир. Бу қимматли таклиф меҳнат унумдорлигини 2 —3 ҳисса ошириш имкониятини берарди, броқ унинг тақдири блан автордан бошқа ҳечким қизиқмайди. Мас'улиятсизлик шу даражага бориб етганки, ўртоқ Халиловнинг бункерларнинг янги конструкцияси юзасидан чизган чертежларини трест ходимлари йўқотиб қўйганлар.

Шунингдек, 1-нчи участка бошлиғининг ўринбосари ўртоқ Алимуҳамедов разрездаги темир йўл шохобчаларини кўчириб ўрнатиш ишини кўтарма кран воситаси блан бажарилганда 5 та ишчини бошқа ишга кўчиришга имкон туғилажагини ва ҳар йили давлатнинг камида 42 минг сўм маблағини тежаш мумкинлигини кўрсатиб, 1953 йили таклиф киритган эди. Афсуски, бу таклиф ҳам ҳар йили иш планига киритиладию, лекин амалга оширилмай келмоқда. Шунингдек ўтган йили кон мастери Бабицкий, мотористка Васильева ва бошқа ўртоқларнинг қимматли рационализаторлик таклифлари ҳам оқибатсиз қолдирилди.

Рационализаторларнинг барча таклифлари амалга оширилганда эди разрез бўйича меҳнат унумдорлиги 15,8 процент ошар ва бир йил мобайнида 1 миллион сўмдан ортиқ давлат маблағи тежаларди. Аммо шуниси ачинарлики, ўтган йилги хатолар яна такрорланмоқда. Новаторлар таклифларини ишлабчиқаришга тезда жорий қилиш масаласи блан деярли ҳечким шуғулланмаётир. Йил бошидан буён биронта ҳам таклиф ишлабчиқаришга жорий қилинмади.

Юқоридагилардан кўриниб турибтики, «Узбекуголь» трестида рационализатор ва ихтиро'чилар блан ишлаш ғоят даражада қониқарсиз аҳволда. Трест раҳбарлари давлат аҳамиятига эга бўлган бу масалага э'тиборни кучайтиришлари ва йўл қўйилган камчиликларнинг тезда олдини олишлари керак.

Ғ. ИСМОИЛОВ.

Рационализаторлик таклифининг қабул қилиниши.

Икки йилдан кейинги муомала.

Бўка районидаги Каганович номли колхознинг барча далачилик бригадалари ўртасида кенг ва тўғри кўчалар барпо қилинган. Бу кўчалар четига терак ва бошқа манзарали дарахтлар ўтқазилган. **Суратда:** колхоз кўчаларидан бирининг кўриниши.

Қ. Розиқов фотоси.
(ЎзТАГ фотохроникаси).

Рационализаторлар конференцияси нимани кўрсатди

Яқинда Бекободдаги Дзержинский номли Хилково цемент заводида корхона рационализаторларининг конференцияси бўлиб ўтди. Конференцияда шу нарса та'кидлаб ўтилдики, ишлабчиқариш новаторларининг кўпгина таклифлари ўз вақтида амалга ошмай қолиб кетмоқда. Гарчанд рационализаторлар сони ўтган йилнинг худди шу даврига нисбатан бирмунча ўсгач бўлса ҳам, аммо улар блан ишлаш ўз ҳолига ташлаб қўйилган. Масалан, ўтган йилги конференцияда ҳар кварталда бир марта рационализаторлар конференцияси чақириб туриш ҳақида қарор қабул қилинган эди.

Конференцияда сўзлаган ўртоқлар корхонада рационализаторлар етарли даражада қўллаб-қувватланмаётганлиги, ишлабчиқариш процессларини такомиллаштириш, қўл меҳнати блан бажариладиган ишларни механизациялаш, меҳнат унумдорлигини ошириш ва маҳсулот сифатини яхшилашга қаратилган кўпгина таклифлар бирнеча ойлаб, ҳатто йиллаб БРИЗ архивида ҳаракатсиз ётаётганлиги ва шунинг оқибатида уларнинг бир қисми эскириб қолаётганлиги ҳақида гапирдилар. Жумладан, заводнинг тегирмон цехи ишчиси Табакчи, печь цехи ишчиси Загреб ва бошқа ўртоқларнинг 1953 йилда киритган таклифлари шу кунгача амалга ошмай келмоқда.

Завод касаба союз комитети (раиси ўртоқ Менделев) ишлаб чиқилган темникни корхонадаги барча цех коллективларига етказмаган. Шунинг оқибатида кўпгина цехлардан, жумладан транспорт, қурилиш, тоғ, капитал қурилиш бўлими ва бошқа цехлардан биронта ҳам таклиф тушмаган. Рационализаторлар блан ишлаш ўз ҳолига ташлаб қўйилганлиги натижасида кўпгина ишчилар бу соҳадан четлашиб кетмоқдалар. Масалан, слесарь Дублишчев, темирчи Пинясов, электрчи Челноков ва бошқа ўртоқлар илгари корхонанинг энг яхши рационализаторларидан ҳисобланардилар. Кейинги вақтда эса улар битта ҳам таклиф киритмадилар.

Сўзга чиққан ремонт-механика цехининг инструментальщиги ўртоқ Герштейн бундан бирқанча вақт илгари шайбаларни штамповка қилишда меҳнат унумдорлигини 15 — 16 баравар ошириш имкониятини берувчи таклиф киритганлиги, броқ БРИЗ раҳбарларининг совуққонлиги орқасида бу таклиф шу вақтгача амалга ошмай қолаётганлиги ҳақида гапирди.

Шуни ҳам айтиш керакки, корхонада рационализатор — ишчиларга вақти-вақти блан консультациялар уюштирилмайди. Инженер-техниклар эса ишчилар таклифини такомиллаштириш, уни амалга оширишда жуда кам ёрдам бермоқдалар.

Саноат ходимларининг Бутуниттифоқ кенгаши коллектив ўртасида ижодий ташаббусни чинакамига кенг қулоч ёйдириб юбориш — техника прогрессини олға силжитишда жуда муҳим омиллардан бири эканлигини кўрсатиб ўтди. Шу сабабли цемент заводининг ма'мурияти, партия, касаба союз ташкилотлари корхона иқтисодий кўрсаткичини яхшилашда катта роль ўйновчи бу соҳага жиддий э'тибор беришлари, коллектив томонидан тушган таклифларни тезда кўриб чиқиб, уни мутахассислар ёрдами блан янада такомиллаштириш ва ишлабчиқаришга жорий қилиш учун зарур бўлган ҳамма чораларни кўришлари керак. Шундагина рационализаторлар сафи кенгаяди, улардан тушаётган таклифларнинг сони ошади. Бу эса ўз навбатида давлат планларининг ҳамма кўрсаткичлари бўйича тўла ва ошириб бажарилишини та'минлайди.

А. ПАВЛЕНКО,
Хилково цемент заводининг инженери.

Янги китоблар

«Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока», «Ўзбекистони Сурх» бирлашган нашриёти қуйидаги брошюраларни нашр этди:

Ҳ. ҲАСАНОВ. География фанлари кандидати. — **«Антрактика»** 32 бет, тиражи 45000. Баҳоси 40 тийин.

З. МАВЛОНИЙ. Тарих фанлари кандидати. — **«Туркистонда 1905—1907 йиллардаги революция»**. 36 бет, тиражи 40000, баҳоси 60 тийин.

С. Л. ВИГОДСКИЙ. Иқтисодий фанлар доктори, профессор.— **«Сиёсий иқтисод предмети»**. 64 бет, тиражи 40000, баҳоси 1 сўм 20 тийин.

Ш. ХЎЖАЕВ. Медицина фанлари кандидати, доцент.— **«Юқумли ичак касалликлари ва уларга қарши кураш»**. 28 бет. тиражи 40000, баҳоси 60 тийин.

Ўзбекистон ССР Давлат Нашриёти қуйидаги китобларни нашр этди:

А. И. ГЕРЦЕН. — **«Ўғри — зағизғон»** (повесть). 36 бет, тиражи 60000, баҳоси 40 тийин.

ОЙБЕК. — **«Қуёш қўшиғи»** (Ше'рлар, поэмалар). 268 бет, тиражи 25000, баҳоси 7сўм 85 тийин.

Ҳ. ЁҚУБОВ. — **«ОЙБЕК»** (Танқидий биографик очерк). 116 бет, тиражи 10000, баҳоси 4 сўм 40 тийин.

Ҳ. ЗАРИПОВ. — **«Муқимий»** (Ҳаёти ва ижодига оид материаллар). 64 бет, тиражи 5000, баҳоси 1 сўм 50 тийин.

ЁҚУБЖОН ШУКУРОВ. — **«Гулшанда»** (Ҳикоя ва очерклар, ўрта ва катта ёшдаги болалар учун). 76 бет, тиражи 3000, баҳоси 1 сўм 5 тийин.

В. ПРОКОФЬЕВ. **«Фан ва диннинг бирбирига зидлиги»**. 52 бет, тиражи 20.000, баҳоси 60 тийин.

Н. БАЛАШЕВ, А. БЕЛОВ. — **«Кукуруза и сорго»** (рус тилида) 52 бет, тиражи 5000, баҳоси 85 тийин.

И. К. БАРАНОВ, М. П. КУНЯВСКИЙ. — **«Землеустройство колхозов в орошаемых районах Узбекистана»** (рус тилида). 114 бет, тиражи 5000, баҳоси 1 сўм 85 тийин.

РЕДАКЦИЯГА ХАТ

Туғилган кунимга олтмиш йил тўлганлиги ва Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвони берилганлиги муносабати блан ўз табрикларини юборган ҳамма ташкилотларга, муассасаларга ва кишиларга самимий ташаккуримни изҳор қиламан.

Н. БУЛГАНИН.

ФЕЛЬЕТОН

„ОЧИҚ ЭШИК"

Жўра Қосимов шу йил январь ойида ишга шу қадар берилиб кетдики, гўё ўт бўлиб ёнабошлади. Мактабда интизомни мустаҳкамлаш, ўқув-тарбия ишлари сифатини яхшилаш вазифаси кўндаланг қилиб қўйилди. Синф раҳбарларига тиним берилмади. Ҳадеганда кечки мактабнинг 10-нчи синф ўқувчиларининг уйларига пешма-пеш ўқитувчилар югуртирилди. Интизомсизларга қат'ий чоралар кўрилабошланди.

— Мактаб халқники, — дейди Қосимов дабдаба блан,— мактаб учун амалдор ҳам бир, беамалдор ҳам. Интизомдан ҳечким хатлаб ўтиб кетаолмайди, интизомсизлик қилган киши ким бўлишидан қат'ий назар чора кўраберамиз...

Ўша кезлари Қосимов арқонни шу қадар таранг қилиб тортдики, ҳаммани жингиртоб қилабошлади. Шу йил 9 январь куни Қосимов дарғазаб ҳолда мактаб педагогика советини ўтказди. Унда апил-тапил давомсизлар ҳақидаги масала кўрилиб, уларга қат'ий чоралар кўриш тўғрисидаги гаплар жаранглаб эшитилди. 10-нчи синф раҳбари тил ва адабиёт ўқитувчиси Ваҳобжон Калимовнинг ўқувчи Абдураззоқов устидан ёзган рапорти ўқилди. Насиб Абдураззоқов Куйбишев номли кундузги ўрта мактабнинг 10-нчи синфларида физика, математика ўқитувчиси, кечки мактабда эса 10-нчи синф ўқувчиси эди. Лекин у дарсга бирор кун қатнашмаган, дарсга давом этишдан қат'ий бош тортган эди. Педсовет уни бир оғиздан мактабдан чиқаришга қарор қилди. Бир у эмас, педсовет ана шундай «ўқувчилар»дан — район партия комитетининг ходими Ма'диевни ҳам, яна уч кишини мактабдан чиқариш тўғрисида бир фикрга келди.

Жўра Қосимов олдин арқонни шунақа расо таранг тортган эди-ю, правардида бўшаштириб юборди. Кейинчалик педсовет қарори ҳам, Қосимовнинг буйруғи ҳам, интизом ҳақидаги баланд-парвоз сўзлари ҳам қумга қуйилган сувдай бир зумда йўқолиб кетди, ҳатто бутунлай унутиб юборилди. Бу нарса, айниқса ўқишлар тамом бўлиб, етуклик аттестати учун давлат имтиҳони бошланган кунлари яққол сезилиб қолди. Я'ни, етуклик аттестати олиш учун имтиҳонга киришда кечки мактабда ўқиган, ўқимаганликни; дарсга қатнашган, қатнашмаганликни; мактабдан чиқарилган ёки чиқарилмаганликнинг аҳамияти қолмади. Ким талабгор бўлиб имтиҳон берамак деса ёки Қосимовга ёқиб қолса бўлди. Имтиҳон ўтаётган хоналар ҳамма учун «очиқ эшик» бўлиб қолди Имтиҳон тўғрисидаги инструкцияга, умумий тартиб-қоидаларга ҳечким бир қиё боқмади. Ҳарқандай инструкция, педсовет қарорлари ёри-оғайнигарчилик, «олий химматлилик», хушомадгўйлик олдида ип ҳам эшаолмай қолди.

Мактабдан чиқарилган Абдураззоқовга кечки мактабда илдиз отиб кетган бу аҳвол мойдай ёқди. Она тилидан 10-нчи синфда имтиҳон тамом бўлгач, Абдураззоқовнинг 10-нчи синфга имтиҳон бергиси келиб қолди-ю, дарҳол мактаб директори Қосимовга мурожаат қилди. Қосимов ўтган ишга саловат деди-да, Абдураззоқовга ёрдам беришга астойдил киришди. Бу сафар масала педсоветга кўндаланг қилиб қўйилди. Броқ кўпчилик ўқитувчилар Қосимовнинг ҳоҳишига қарши чиқди. Абдураззоқовнинг собиқ ўқувчиси, ҳозир шу мактабнинг физика-математика ўқитувчиси Иброҳим Исмоилов эса, ҳаммага қарши бош кўтарди, ўзининг қат'ий талабини ўртага ташлади:

— Агар ўртоқ Абдураззоқов имтиҳонга киритилмаса, мен кам деганда 50 процент ўқувчига ёмон баҳо қўяман, — деб пўписа қилабошлади.

Қосимов Исмоиловнинг совет педагогига ёт бўлган бундай ярамас ҳаракатига қаттиқ зарба бериш ўрнига, унга қараб бема'ни бир илжайиб қўйди. «Буёғи қанақа бўлди, бир томондан Исмоиловнинг талаби, иккинчи томондан яна алла кимлар илтимос қилган эди» деб ўйлаб қолди. У мужмал оҳангда сўз бошлади.

— Қани ўртоқлар нима қиламиз, иш қилиб сих ҳам, кабоб ҳам куймаслиги керак...

Ўқитувчилар мактабдан чиқарилган, ўқишга мутлақо қатнашмаган ва чораклар бўйича ҳечқандай баҳо олмаган «ўқувчини» давлат имтиҳонига киритиш мумкин эмаслигини қайта-қайта та'кидладилар. Қосимов эса, бу гал ўз гапининг оҳангини ўзгартириб, мулойимлик блан сўзлай бошлади.

— Абдураззоқовнинг ўзлари жуда яхши ўқитувчи, 10-нчи синфларга дарс бериб келаяптилар, 10-нчи синфга имтиҳон бериш учун киритмасак чиройлик чиқмас деб ўйлайман ўртоқлар...

— Яхши ўқитувчи бўлса, кучига ишонса тегишли жойга бориб экстерн имтиҳон берсин, — дейишди ўқитувчилар.

Хуллас, Насиб Абдураззоқовни имтиҳонга киритмасликка қарор қилинди. Лекин Қосимов буёқдан педагогика советини ёпиқ деб э'лон қилди-ю, уёқдан Абдураззоқовнинг давлат имтиҳонига кириши учун рухсат берди. «Ўқитувчилар ўзимизники, иш қилиб илтимос қилган ўртоқлар хафа бўлмасин» деб андишага борди. Қосимов шундай андиша блан Абдураззоқов сингари ўқишга қатнашмаган, мактабдан чиқарилган, район партия комитетининг ходими Ма'диевга ҳам ғайриқонуний равишда имтиҳонга кириш учун рухсат берди.

Бу мактабдаги айрим ўқитувчиларга ҳам, синф журнали юритилишига ҳам киши ҳайрон қолади. Тил ва адабиёт ўқитувчиси Ваҳобжон Калимов, рус тили ўқитувчиси И. Пак Абдураззоқов блан Ма'диевни ўқишга қатнашмаганлари учун мактабдан чиқарилганлари ҳолда уларни йўқламада бор қилиб, ўз фанларидан баҳо қўяберганлар. Ундай деса бир улар эмас, ўқитувчи Исмоилов, Бекиров, директорнинг ўзи Қосимов ҳам йўқни бор қилиб, сўрамасдан сўрадим деб баҳо қўяберганлар. Агар улардан бунинг сабабини сўрагудай бўлсангиз ма'ноли илжайиб, «гапнинг тагига ўзингиз тушинасиз-ку ахир» дейдилар. Гапнинг тагига «тушунган» бу кишилар Қосимовнинг имо-ишорасини кўр-кўрона бажараберганлар. Ўзлари кўра-била туриб нотўғри ишга қўл урганлар. Худди мана шунинг учун Мирзачўл шаҳаридаги Куйбишев номли кечки ёшлар ўрта мактаби очиқ эшикка айланиб қолган. Шу туфайли Абдураззоқовга ўхшаган кишилар ғайри-қонуний равишда давлат имтиҳонидан ўтмоқда. Бу воқиалардан хабардор бўлган шаҳар маориф бўлимининг мудири ўртоқ Муҳаммедов лом-мим демай томошабинлик қилмоқда.

Хуллас, бу йил Абдураззоқов сингари кишиларгина эмас шу блан бирга мактаб директори Қосимов блан шаҳар халқ маориф бўлимининг мудири Муҳаммедов ўртоқлар ҳам имтиҳондан ўтдилар.

Билмадик, область халқ маорифи бўлимидаги ўртоқлар бу «очиқ эшик» кашфиётчиларига, давлат имтиҳонини лўттибозликка айлантириб юборганларга қандай баҳо қўяр эканлар? 10-нчи синфни тамомламай 10-нчи синфларга дарс бераётган Абдураззоқов каби ўқитувчилар ишига нима деяр эканлар.

Б. ХАЛИЛОВ.

Россиядаги революцион ҳаракат тарихида шонли саҳифа

(«Потёмкин» броненосецидаги қўзғолоннинг 50 йиллиги муносабати блан)

1905 — 1907 йиллардаги рус революцияси жаҳон тарихида энг йирик воқиа бўлди. Империализм даврининг биринчи халқ революцияси бўлган бу революция мамлакатимиз меҳнаткашларини инсоният озодлик ҳаракатининг авангардига айлантирди.

Жуда кенг меҳнаткашлар оммасининг пролетариат бошчилигидаги ҳаракати армия ва флотга бевосита та'сир кўрсатди ҳамда чоризмнинг ана шу қуролли таянчини ларзага келтирди. Солдат ва матросларнинг революция вақтидаги жуда кўп қўзғолонлари орасида «Князь Потёмкин-Таврический» броненосецида бўлиб ўтган қўзғолон ўз аҳамияти жиҳатидан алоҳида ўринни эгаллайди. 1955 йил 27 июньда бу қўзғолоннинг 50 йиллиги нишонланади. Бу — армия ва флотдаги дастлабки оммавий революцион кўтарилиш, чоризм қуролли кучлари йирик қисмининг революция томонига ўтиши бўлди.

«Потёмкин» броненосецининг матрослари мамлакатимиз халқ оммасининг революцион ҳаракати тарихида ёрқин саҳифа яратиб, мисли кўрилмаган қаҳрамонлик намуналарини кўрсатдилар. Потёмкинчилар намунаси чоризмга қарши матрослар ва солдатларнинг жуда кўп чиқишларини бошлаб берди, армия ва флотнинг революцион халққа қўшилиши тўғрисидаги фикрни уларга яқин ва тушунарли қилиб берди. Рус матросларининг кейинги авлодлари 1905 йил июнида Қора денгиз устида потёмкинчилар кўтарган қизил байроққа содиқ эканликларини исбот қилдилар. Коммунистик партия Россия халқларини ғолибона социалистик революцияга олиб келганда, худди шу авлодлар «Аврора» залпи блан кишилик тарихида янги давр бошланганлигини билдириш шарафига муяссар бўлган эдилар.

«Потёмкин» броненосецидаги қўзғолон Қора денгиз флотининг матрослари ўртасида большевиклар зўр ғайрат блан олиб борган катта ишнинг натижаси бўлди. Бу ишнинг бошланиши ленинча «Искра»нинг кемаларга ва экипажлар орасига кириб бориши блан боғланган эди. Большевистик газета матросларга Россиядаги азоб-уқубатли ҳаёт тўғрисидаги аччиқ ҳақиқатни сўзлаб берар, эзилган халқнинг оғир қисматини уларга равшан кўрсатар, уларнинг синфий онгини уйғотар, курашга чақирар эди.

Ленинча «Искра»нинг ва бошқа революцион адабиётнинг та'сири остида 1902 — 1903 йилларда кемаларда ва флот экипажларида дастлабки социал-демократик группалар вужудга келди. 1904 йил бошида Севастопольда партия группаларининг вакилларидан иборат ҳарбий-денгиз комитети ташкил қилинди. Матросларнинг ана шу раҳбар марказида большевик матрослардан А. Петров, Г. Вакуленчук, А. Волошин ва бошқалар етакчилик ролини ўйнадилар. Улар мамлакатнинг бирқанча саноат марказларидаги социал-демократик ташкилотлар блан алоқа қилиб турар эдилар.

Матрослар оммасининг яширин йиғилишларида (бу йиғилишлар Малахов қўрғони орқасидаги сойликларда ўтказилар эди) севастопольли ишчилар блан бевосита алоқада бўлганликлари Қора денгиз флотидаги революцион кайфиятларнинг ўсишига ёрдам берди. 1904 йил бошида матрослар ўртасидаги революцион кайфиятлар шунчалик кенгайиб бордики, подшо ва унинг министрлари қўзғолон бўлишидан таҳликага тушиб қолдилар. Шу сабабли Қора денгиз флотининг қўмондонига «ис'ён»га қарши кураш олиб бориш учун фавқулодда ҳуқуқлар берилди.

Халқ манфаатларига ёт бўлган рус-япон уруши мамлакатдаги синфий қарама-қаршиликларни янада авж олдириб юборди; Узоқ Шарқда рус армиясининг кетма-кет мағлубиятга учраганлиги аҳоли барча демократик табақаларининг самодержавиега қарши нафратини кучайтирди, 9 январьда Петербург ишчиларининг отилганлиги тўғрисидаги хабарлар эса содда хаёлларга берилиб, подшонинг марҳаматига ишониб келган кўп кишиларни революцион йўлга буриб юборди.

РСДРП III с'ездининг чоризмга қарши қуролли қўзғолонга да'ват этган чақириқларини ишчилар ва деҳқонлар оммаси қизғин ма'қулладилар. Бу чақириқларни большевиклар Қора денгиз флотининг матросларига ҳам етказдилар. Матрослар оммасининг революцион ғайрати ўсиб бораётганлигини ҳисобга олиб, матросларнинг раҳбар маркази флотда қўзғолон кўтаришга тайёргарлик кўрабошлади.

Қўзғолонни ўтказиш флот жанговар та'лим машқлари учун денгизга чиққан вақтга (бундай та'лим машқлари одатда кузда ўтказиларди) мўлжалланган эди. Броқ флот қўмондони ўзининг оғир аҳволда қолганлигини сезиб, эскадрани та'лим машқларига одатдагидан анча илгари олиб чиқишга қарор қилди. Ишчи ва деҳқонларнинг ғалаёнлари бўлиб турган Севастопольдан матросларни ажратиб қўйиш мақсадида шундай қилинган эди. Шу муносабат блан РСДРПнинг Севастополь комитети ва ҳарбий-денгиз комитети қўзғолонни олдинроқ бошлашга қарор қилдилар: 1905 йилнинг 10 июнида (эски ҳисоб бўйича) шаҳар чеккасида ўтказилган матрослар митингида бу қарор баланд руҳ блан ма'қулланди.

Қўзғолон Тендровская коса (Одесса яқинида) ёнидаги та'лим машқлари ўтказиладиган райондаги ҳамма кемаларда бир вақтда «Ростислав» броненосецидан берилган сигнал блан бошланиши керак эди. Большевиклар қўзғолонга пухта тайёрланиш зарурлигини матросларга тушунтирар ҳамда ўз вақтидан илгари, уюшмаган ҳолда бошланадиган ва бунинг оқибатида ҳалокатга учрайдиган ғалаёнлардан уларни огоҳлантирар эдилар. Броқ қўзғолон ва умуман қат'ий ҳаракатларнинг душманлари — меньшевиклар, шунингдек эсер ва анархистлар-қўзғолонни тайёрлашда бузғунчилик қилдилар.

Бутун эскадра ҳали денгиз машқига чиқмасдан, флот қўмондонлиги тўпларни, мина аппаратлари ва механизмларни синовдан ўтказиш учун 12 июньда Тендревская косага «Потёмкин» броненосецини юборди. Етарли тайёргарликсиз ва бунинг устига ёлғиз бир кемада, барча эскадра Севастопольда қолган бир вазиятда қўзғолонни бошлаб юбориш ҳарбий-денгиз комитетининг ҳам, броненосецдаги социал-демократларнинг ҳам планларида кўзда тутилмаган эди. Броқ иш бошқача бўлиб кетди.

Тендрага етиб келинганда кемадаги вазият жуда ўткирлашди: ишчилар блан полиция ўртасида Одессада бўлиб ўтган тўқнашувлар ва ма'мурларнинг қўзғолончилардан ўч олганликлари тўғрисидаги хабарларни эшитиб матрослар қаттиқ ғазабландилар. Ана шундай бир шароитда қўмондонликнинг ўзи матросларнинг қаттиқ норозилигини қўзғайдиган бир иш қилиб қўйди.

14 июньда кемага команда учун қуртлаган гўшт келтирилди. Бу матросларга ма'лум бўлиб қолди. Григорий Вакуленчук бошчилигидаги большевиклар бутун эскадранинг етиб келганига қадар қўзғолон кўтаришнинг мақсадга мувофиқ эмаслигини матросларга жуда қийинчилик блан тушунтиришга эришдилар. Матрослар қуртлаган гўшт солиб пиширилган борщни ичишдан бош тортдилар, броқ улар ўзларини тийиб турдилар. Команда юқоридаги палубада саф қилиб қўйилди, кема командири жазо берилиши блан қўрқитиб, борщни ичишга рози бўлганларнинг ҳаммасини тўплар жойлашган башняга ўтишга буйруқ берди. Вакуленчук ва бошқа раҳбарлар ис'ён ёки беҳуда қурбонлар бериш бўлмаслиги учун бу сафар ҳам ҳамма матросларни ўз орқаларидан эргаштириб башняга олиб бордилар. Броқ, командирни ва «ис'ёнчилар»нинг «кўзини очиб қўйиш» учун улардан ўч олиш иштиёқи блан тўлган унинг қўл остидагиларни ишнинг тинч йўл блан тугалланиши қаноатлантирмас эди. Улар барча матросларнинг башняга ўтишларига имкон бермай, 30 — 35 кишини сафдан ажратиб олдилар ва экипаж олдида ҳалиги группани отиб ташлашга ҳозирлик кўрабошладилар. Чақирилган соқчиларга брезент остидаги одамларга қарата ўқ узиш тўғрисида буйруқ берилди.

Бу ҳолни кўрган команданинг сабр косаси тўлиб-тошди: ўртоқларнинг ҳалок бўлишига йўл қўймаслик керак эди. Афанасий Матюшенко: «Оғайнилар, қуролланинг! Қул бўлганимиз етади!» — деб қичқирди. Ис'ённинг олдини олиш мумкин эмаслигини кўрган Вакуленчук унинг сўзини қувватлади. Бу чақириқдан сўнг икки марта ўқ узилди: старший офицер Гиляровский Вакуленчукка қарата ўқ узиб, уни жуда қаттиқ ярадор қилган эди. Қуролланиб олган матрослар ўзлари жуда ёмон кўрган офицерларни отиб ташладилар, қолганларини эса асир қилиб олдилар. 800 кишилик экипажи бўлган қудратли броненосец қўзғолончилар қўлига ўтди. Кема устига қизил байроқ тикилди. Броненосецни бошқариш учун кема комиссияси, я'ни революцион комитет сайланди. Бу комитетга Матюшенко, Макаров, Лычев, Шестидесятий, Никишкин ва бошқалар кирди.

Кема комиссияси кемада революцион тартиб ўрнатиб, қўзғолон қилган ишчиларни қувватлаш учун командага Одессага қараб йўл олишни таклиф қилди. У ерга етиб борган броненосецни пролетариат тантанали равишда кутиб олди. 15 июньда матрослар блан бирга бутун шаҳар ўз ҳаётини революция учун бағишлаган, оташин революционер Григорий Вакуленчукни сўнгги йўлга кузатиб қолди.

«Потёмкин»даги қўзғолон ва Одесса воқиалари подшо ҳукуматини бесаранжом қилиб қўйди. Қора денгиз флотининг қўмондони Одессага кучли эскадра юбориш ва революцион кемани чўктириш тўғрисида олий фармойиш олди. Броқ эскадра Одессага етиб келганида «Потёмкин» дадиллик блан унинг қаршисига чиқди ҳамда бошқа кемаларнинг матросларини қўзғолонга қўшилишга чақирди. Ба'зи кемаларнинг командалари потёмкинчиларни қувватлашга тайёр эканликларини кўрсатдилар. Шу сабабли флот қўмондонлиги эскадрани тездан орқага — Севастопольга олиб кетди. Унинг составидаги «Георгий Победоносец» броненосеци «Потёмкин»га қўшилди.

Қўзғолон кўтарган матросларнинг революцион кураш тажрибаси йўқ эди, бундан ташқари, Г. Вакуленчук ўлдирилганидан сўнг улар етарли тажрибаси бўлган сиёсий раҳбарликка эга эмас эдилар. Бу нарса қўзғолонни уюштириш ва ўтказишда бирқанча хатоларга олиб келди. Ана шундай хатолардан бири—реакцион офицерларга ҳамда душманчилик кайфиятидаги боцман ва кондукторларга нисбатан кўнгилчан муносабатда бўлинганлиги эди. Бу хатоликнинг оқибатлари дарров сезилди. Хоинлар «Георгий Победоносец» да ўзгариш ясадилар. Кема курашдан четга чиқарилиб, саёз жойга суриб қўйилган эди. «Потёмкин»да эса хоинлар қўзғолон раҳбарларини қамоққа олиш ва броненосецни подшо ма'мурларига топширишни ўйлаган эдилар. Иш улар ўйлаганича бўлиб чиқмагач, улар команда ўртасида ваҳимали миш-мишларни тарқатабошладилар ҳамда матросларнинг беқарор бўлган қисмини қўзғолон қилган ишчиларни қувватлаш учун Кавказ қирғоқларига боришга эмас (социал-демократлар шу фикрда қаттиқ турдилар), балки Руминияга боришга ва у ерда румин ма'мурларига таслим бўлишга кўндирдилар.

Фақатгина Констанцага борилаётганда йўлда кема комиссияси раҳбарликни ўз қўлига олишга муваффақ бўлди. Констанцадан кўмир ва озиқ-овқат олиб, курашни давом эттиришга қарор қилинди. Броқ румин ма'мурлари потёмкинчиларнинг бу фикрини рад этдилар. Шундан сўнг қизил байроқ тикилган броненосец Феодосияга қараб жўнади, лекин бу ерда подшо ма'мурлари ёнилғи олишга қаршилик кўрсатдилар. Команданинг бир қисми подшо қўшинларига қарши ўт очишни талаб қилганида, беқарор матрослар ваҳимачиларнинг яна Руминияга бориш тўғрисидаги чақириқларини қувватлаб чиқдилар. Большевик матрослар командани Кавказ қирғоқларига боришга кўндираолмадилар.

Ёқилғиси ва ичишга яроқли суви тугаб қолган броненосец 24 июньда, я'ни қўзғолон бошланганидан ўнбир кун ўтгач, Констанцага келди, ҳамма матрослар қирғоққа чиқдилар ва сиёсий муҳожирлар бўлиб қолдилар.

«Потёмкин»даги қўзғолон бутун Қора денгиз флотининг қўзғолонига айланиб кетаолмади. Чор ҳукумати қийинчилик блан бўлса ҳам, флотни актив равишда революция тарафига ўтиб кетишдан ушлаб қолди.

В. И. Лениннинг кўрсатиб ўтишича, қўзғолон енгилганлигига қарамай, «Потёмкин» броненосеци эса революциянинг мағлуб бўлмаган территорияси бўлиб қолди», броненосец командасининг қаҳрамонона чиқиши **«революцион армия моясини** ташкил қилиш»га дастлабки уриниш бўлди (Асарлар, 8 том, 598 бет).

Совет халқи самодержавие, помешчиклар ва капиталистлар зулмига қарши курашган машҳур броненосец хотирасини муқаддас сақлайди. Потёмкинчилар кўрсатган жасорат Совет Армияси ва Ҳарбий-Денгиз Флотининг жангчиларини ўз халқига ва унинг революцион традицияларига содиқ бўлиш руҳида тарбияловчи намуна бўлиб хизмат қилади.

В. ПОЛИКАРПОВ.

Меҳнатни тўғри ташкил этиб, ғўза парвариши юзасидан берилган графикни ошириб бажарайлик!

☆

Механизаторлар пахтакорларга яхши ёрдам бермоқдалар

Ўртасарой районидаги 2-нчи МТСнинг ўртоқ Бўрсунов бошлиқ трактор бригадасининг механизаторлари Свердлов номли колхозда хизмат қилиб, ғўза парваришида яхши натижаларга эришмоқдалар. Универсалчилар ғўзаларни узунасига ва кўндалангига парвариш қилишда берилган нормани бирярим-икки ҳиссага етказиб бажармоқдалар.

Яқинда Свердлов номли колхозга қўшни, мусобақадош Ленин номли колхоздан ўзаро текшириш бригадаси келди. Улар бу колхоздаги механизаторларнинг пахтакорларига, айниқса яхши ёрдам бераётганликларини алоҳида қайд қилдилар. Универсалчи Раҳим Турсуновнинг иши мусобақадошларни севинтирди. Чунки, Р. Турсунов ўз агрегати блан ғўзаларни юқори сифатли парвариш қилмоқда ва уларнинг нормал ривожланишини та'минламоқда.

Свердлов номли колхозда хизмат қилаётган универсалчилар меҳнат унумини янада ошириб ва унинг сифатини яхшилаб, ғўза парвариши юзасидан берилган топшириқларни ҳамма вақт ошириб бажариш блан бу йил пахта ҳосилини анча оширишда ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшадилар.

Ғ. САЛИМОВ.

Оққўрғон районидаги «Сталинчи» колхозида хизмат қилаётган 1-нчи МТСнинг механизатори ўртоқ Ният Исмоилов мавсумда 1200 гектар ердаги ғўзани культивация қилиб бериш мажбуриятини олган эди. У, шу вақтга қадар 650 гектар ердаги ғўзани парвариш қилиб берди. Ҳозир учинчи культивацияни ўтказиш блан бирга ғўзаларни озиқлантиришни ҳам кучайтириб юборди.

Қ. Розиқов фотоси, (ЎзТАГ фотохроникаси).

Ем-хашак тайёрлаш ўз ҳолига ташлаб қўйилмоқда

Оҳангарон районидаги колхозларда ем-хашак тайёрлаш соҳасидаги ишлар ниҳоятда қониқарсиз бажарилмоқда. Айниқса Каганович номли колхоз чорвадорлари ем-хашак тайёрлашни ўзибўларчиликка ташлаб қўйганлар. Ўрилиши лозим бўлган 565 гектар пичанзордан эндигина 130 гектари ўрилиб, шундан 50 гектари йиғиб олинди, холос. 80 гектар ердаги пичан 15 кунлаб далада қовжираб ётмоқда. 300 гектар бедадан эса, эндигина 155 гектари ўрилди. Хашак ўришнинг бундай суст боришига асосий сабаб шуки, МЧС ва МТСнинг тракторлари кундалик иш нормасини бажармаётирлар. Мавжуд 4 трактордан кунига 2 таси бекор туради. МТС раҳбарлари (директори Кошкин, бош механик Войтин) хашак ўришда тракторлар ва косилкаларнинг иши блан етарли қизиқмаётирлар. Колхознинг сенокосилкалари ва лобогрейкалари ҳам жуда суст ишламоқда. 5 та сенокосилкадан биттаси ҳам кунлик нормани бажармаётир. Колхоз правлениеси (раиси ўртоқ Алибек Қўшаков) хашак ўришга колхозчилардан кўпроқ тортиш ва уларнинг унумли ишлашини та'минламаётир. Бу соҳадаги ишлар раис ўринбосари Ҳамро Қўшматов, зоотехник Галимов ўртоқларга топширилган. Ўртоқ Галимов эса, 16 кун давомида хашак ўручилар ўртасида бирор марта ҳам бўлмади. Ажратилган 150 колхозчидан ем-хашак тайёрлашда фақатгина 45 киши ишламоқда. Улар ҳам соат 10—11 ларда ишга чиқиб, 3—4 соат ишлаб қайтиб келадилар. Колхознинг ўртоқ Турғун Раҳимбоев бошлиқ фермасида шу вақтга қадар хашак тайёрлашга киришилмаган.

Колхозда 160 гектар ерга экилган маккажўхори парваришсиз ётипти. Ўртоқ А. Солиев бошлиқ бригададаги маккажўхори ҳалигача ягана, культивация, суғоришдан чиқарилмаган. Колхознинг ҳарбир пахтачилик бригадаларига 4—5 гектар ердаги маккажўхори экинини ишлаб бериш вазифаси топширилган эди. Лекин бу экинлар парвариши эгасиз ташлаб қўйилмоқда. Ўртоқ Дархон Арслонов бошлиқ пахтачилик бригадасидаги 5 гектар маккажўхори шу вақтгача чопиқ ёки культивация қилинмаган.

Колхоз раҳбарлари маккажўхорининг аҳамиятига етарли баҳо бермаётирлар. Колхознинг бошқа бригадаларида ҳам худди шундай аҳволни кўрасиз. Бунинг устига колхозда ҳали маккажўхорини силослашга тайёргарлик ишлари ҳам бошланмаган. Колхозда бу йил 2 минг тонна маккажўхори силослаш планлаштирилган, бунинг учун 28 та силос иншооти қурилиши керак. Броқ иншоотларнинг бирортаси ҳам ҳали битказилгани йўқ. Окунбобоев номли колхозда ем-хашак тайёрлаш ишлари бундан ҳам ёмон аҳволда. Колхозда 13 минг тонна ўрнига эндигина 70 тонна пичан йиғилган, холос. 150 гектар бедадан 50 гектари ўрилди. 80 гектар маккажўхорининг фақатгина 5 гектари ягана ва культивация қилинди.

Колхоз раҳбарлари (раиси Хусан Ўролов, партия ташкилотининг секретари Анормат Холтўраев) хашак йиғиш ҳамда маккажўхори парваришига етарли аҳамият бермаётирлар. Бу колхоз раҳбарлари ўртасида мас'улиятсизлик шу даражага етганки, ферма мудири ўртоқ Эшонқул Аҳмедов қанча хашак тайёрланиши, қанча маккажўхори экилгани ва даладаги ишлар ҳақида ҳечнарса билмайди.

Районнинг Андреев номли, Калинин номли колхозларида ҳам ем-хашак тайёрлаш ҳалигача қизитилиб юборилмаган.

Район раҳбарлари (район партия комитети секретари Муҳаммедов, район ижроия комитети раисининг ўринбосари Исаев, МТС директорлари Кошкин, Доянаев ўртоқлар) ем-хашак тайёрлаш, маккажўхори парвариши ҳақида ҳалигача оператив раҳбарлик қилаётганлари йўқ, бу соҳада улар йиғилишлар ўтказиш ва телефонограммалар ёзиш блангина чегараланмоқдалар.

Т. ХУШНАЗАРОВ

Хўжалигимизни ҳартарафлама мустаҳкамлаб, пахтадан мўл ҳосил етиштириш учун курашамиз

КПСС Марказий Комитети сентябрь ва ундан кейинги Пленумлари қарорларида қишлоқ хўжалигининг барча тормоқларини бир хилда юксалтириш вазифаси қўйилган. Колхозимиз а'золари партия Марказий Комитетининг ана шу тарихий қарорларида кўрсатилган вазифаларни бажариш учун курашиб, дастлабки яхши натижаларга эришмоқдалар.

Колхозимиз пахтакорлари ва бизда хизмат қилаётган механизаторлар ўтган йили колхозни қолоқликдан чиқариш учун зўр ғайрат кўрсатиб меҳнат қилдилар. Пахта тайёрлаш плани муваффақиятли бажарилди. Бу воқиа барча колхозчиларни янада яхшироқ ишлашга ва хўжаликни ҳар тарафлама мустаҳкамлаш учун астойдил курашишга илҳомлантирди. Колхозчилар пахтачилик блан бир қаторда ғаллачилик, чорвачилик ва полизчиликни ҳам ривожлантиришга киришдилар. Ўтган йили сигирлардан жуда кам сут соғиб олган эдик. Бу йил колхоз правлениеси ва партия ташкилоти сигирларнинг боқувини яхшилашга алоҳида аҳамият бердилар. Натижада ҳозир сигирларимиздан ўтган йилдагидан анча кўп—13 минг литрдан ортиқроқ сут соғиб олдик. Қўйлар сони кўпайди ва улардан қирқиб олинган жуннинг миқдори ўткан йилдагидан анча оширилди. Бу йил биринчи марта 310 гектар ерга ғалла экдик. Шоли майдонини 70 гектарга кўпайтирдик. 25 гектар ерга экилган қовун-тарвуз шу кунларда юқори сифатли парвариш қилинаётир.

Колхозимизда пахтачилик асосий ўринни эгаллайди. Колхозчилар ва механизаторлар пахтадан мўл ҳосил етиштириш йўлида ўзаро мусобақалашиб ишлаб, янгидан-янги ютуқларга эришмоқдалар. 600 гектар ернинг ҳар гектаридан 30 центнердан ҳосил етиштириш мажбуриятини олган колхозчилар ғўза парваришини намунали ўтказмоқдалар. Ҳозиргача ғўзалар 3 марта культивация, 2 марта чопиқ қилинди. Ернинг шароитига қараб қондириб суғорилди. Ў. Бекбўтаев, Б. Сарабоев, О. Чўлиев ўртоқлар бошлиқ бригадаларда иш жуда яхши ташкил этилган. Бу бригадаларнинг а'золари дала шийпонларига кўчиб чиққанлар. Ўз нормаларини ошириб бажаришлари учун уларга барча шароит яратиб берилган.

Колхоз правленияси ва партия ташкилоти меҳнатни ташкил қилишга алоҳида э'тибор бермоқда. Бригадалар ва звенолар ўртасидаги социалистик мусобақа вақти-вақти блан якунланиб турилади. Ана шундай якунлашдан кейин илғорларга кўчма Қизил байроқ топширилади. 5—10 кунликда ўз нормасини ошириб бажарган колхозчилар, универсалчиларнинг номи дала шийпонларидаги «Ҳурмат тахтаси»га ёзилади. Бу тадбирларнинг амалга оширилиши, ғўза парваришини янада кучайтиришимизга ва шундай қилиб, ҳарбир туп ғўзани эрта ҳосилга киритишимизга катта ёрдам бермоқда.

Колхозимиз а'золари бу йил барча имкониятлардан тўла фойдаланиб, механизаторлар блан мустаҳкам ҳамкорликда ишлаб, ғўза парвариши давридаги вазифаларни ўз вақтида, юқори сифатли қилиб бажаришга, ҳосилни эрта етилтиришга ҳаракат қиладилар. Колхозимизни қолоқликдан чиқариш, илғорлар даражасига етказиб олиш учун қишлоғимиздаги ҳарбир киши жонкуярлик блан ҳаракат қилади. Колхоз правлениеси ва партия ташкилоти колхозчиларнинг ғайрат ва ташаббусларига бошчилик қилиб, уларни муваффақият сари олиб боради.

М. УМАРОВ,

Гулистон районидаги Калинин номли колхоз раиси.

СУВЧИ

Пахтазорга тонг отар пайти
Борган эдим—эрта уйғониб,
Эгатларда сув милтиллайди —
Мурғак ғўза шимарди қониб.

Ариқ очиб, қулоқ ўнгларди,
Қўшиқ айтиб сувчи Эрназар —
Уқариқа туташ найларни
Диққат блан кўздан ўтказар.

Тонг отса ҳам қўлида фонар
Гоҳ тикланиб, гоҳ эгар қаддин.
Беқасамдек бўлиб пахтазор —
Эрназарнинг қўзғар ғайратин.

Меҳнат қилиб, чарчамас сира.
Шароитга мосдир режаси.
Ҳарбир ишни қилишдан кўра —
Ўйлаб олар иш натижасин.

Ғўзаларга ўз боласидай
Жон куйдириб боқар меҳрибон,
Авайлайди, кўз қорасидай,
Йиқилганин турғазар чаққон.

Пахтазорга тонг отар пайти
Борган эдим — эрта уйғониб,
Эгатларда сув милтиллайди —
Мурғак ғўза шимарди қониб.

Ш. ТУРДИЕВ.

Далада пичан мўл, аммо у ўриб олинмаётир

КПСС Марказий Комитетининг январь Пленуми қарорида чорвачиликни ривожлантиришга катта аҳамият берилди ва қишлоқ хўжалиги ходимлари олдига чорвачиликни ривожлантириш учун катта ва шарафли вазифалар қўйилди. Бу вазифаларни тўла бажариш учун Ховос районидаги Киров номли колхозда ҳамма шароит мавжуд.

Кенг яйловлар, серўт далаларда ва пичанзорларда ўсган ширали ўтлар чорва молларининг яйраб ўтлаши учун қулай манба'лардандир. Агарда колхоз беда ва даладаги пичанларни тўла-тўкис йиғиб олса, бир йилга эмас, келгуси йилга ҳам етиши мумкин. Лекин бу колхозда иш қониқарсиз аҳволда. Колхозда ҳалигача ем-хашак бригадаси ташкил этилмаган. Ўрилган бедалар йиғиб олинмаганлиги сабабли иккинчи марта кўкариб чиққан бедалар орасида қовжираб ётипти. Бедани йиғиш учун ажратилган арава ва грабиллардан эса тўла фойдаланилмаётир. Шунингдек, колхоз правлениеси силос бостириш ишларини ҳам э'тибордан четда қолдирмоқда. Ҳалигача силос ҳовузлари қазилмаган. Пичанзорлар қаровсиз қолгани учун моллар тушиб, еб пайхон қилиб кетмоқда.

Колхоз партия ташкилотининг секретари ўртоқ Акрам Ма'муров чорвадорлар орасида бирон марта на лекция ва на суҳбат уюштирди. Чорвадорлар ўртасида иш олиб бориш учун коммунист, комсомол ва интеллигентлардан биронта агитатор тайинланмаган. Деворий газета мунтазам чиқариб турилмайди. 1954 йил 5 августда чиққан деворий газета ҳалигача осиғлиқ туради. Шуниси қизиқки, газетанинг номи ҳам йўқ. Ана шундай ҳолнинг колхозда ҳукм суриб келиши натижасида колхоз бирнеча йилдан бери ем-хашак тайёрлаш планини бажармайди.

Колхоз раиси Маҳкамов ва партия ташкилотининг секретари Ма'муров ўртоқлар бундай бепарволик блан иш олиб борсалар, колхоз ем-хашак тайёрлаш планини бу йил ҳам бажараолмайди. Улар бундан тўғри хулоса чиқариб олишлари, ишни яхши йўлга қўйишлари керак.

Х. БОЙМАТОВ.

Ҳамкорлик яхши натижа бермоқда

Мирзачўл районидаги Сталин номли колхознинг а'золари 950 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан бу йил она-Ватанимизга 30 центнердан ҳосил топшириш мажбуриятини олганлар. Улар ана шу мақсад блан ғўза парваришини намунали уюштириб, юксак кўрсаткичларга эришаётирлар. Бригадалараро бошланган социалистик мусобақада М. Нурматов, А. Қаршибоев, Ш. Эшонқулов ва Т. Исҳоқов ўртоқлар бошлиқ бригада а'золари олдинда бормоқдалар. Бу бригадаларда ғўзанинг биринчи ва иккинчи парвариши тўла туталланди ва учинчи парвариш бошлаб юборилди.

Ф. Жўраева, Э. Мирзаева, У. Сулаймонов ўртоқлар каби илғор звеноларда олиб борилаётган ишлар алоҳида тақдирга сазовордир. Бу звеноларда ўтган йили 40—45 центнердан ҳосил олинган эди. Бу йил улар юзцентнерчилар ҳаракатига қўшилиб, пахта ҳосилини ўтган йилдагига қараганда анча ошириш учун курашмоқдалар. Ҳозир илғор звенолар ғўзанинг учинчи парваришини тўла туғалладилар.

Илғор бригада ва звеноларнинг ана шундай муваффақиятларга эришишида райондаги 2-нчи МТС универсалчилари катта роль ўйнамоқдалар. Колхоз далаларида Стрижиков ва Меметов бошлиқ 6, 13-нчи трактор бригадаларининг 14 «универсал»и мунтазам ишлаб турипти. Илғор механизаторлар мавсумда 1000—1100 гектар ердаги ғўзани культивация қилиб бериш мажбуриятини олганлар. Ҳарбир универсалчи бу мажбуриятни тўла ва ошириб бажариш учун курашмоқда. Улар, айниқса, кейинги 10 кунликда юқори кўрсаткичларга эришдилар. 6-нчи трактор бригадасининг ёш механизатори ўртоқ С. Матвалиев торқаторлаб экилган 217 гектар ердаги ғўзани культивация қилиб берди. Шунингдек, Е. Муҳамедов, Б. Алибеков, К. Дадаев, У. Мухторов, Я. Усмонов ўртоқлар ҳам 150—180 гектардан ғўзани культивациядан чиқардилар.

Колхоз а'золари ўзлари блан ҳамкорликда ишлаб, ғўза парваришида бошқаларга намуна бўлаётган бу универсалчилардан чексиз миннатдорлар.

Х. САГИЗОВ.

Ғўзалар эрта ҳосилга кирмоқда

Юқоричирчиқ районидаги Сталин номли колхоз а'золари бу йил ҳар гектар ердан 32 центнердан ҳосил етиштириш учун курашмоқдалар. Колхоз а'золари ва механизаторлар ана шу мажбуриятни шараф блан бажариш учун шу кунларда астойдил меҳнат қилаётирлар, колхоздаги ҳарбир киши кундалик нормани ошириб бажариш, ишни юқори сифатли адо этишга эришмоқда.

Колхоз правлениеси ва партия ташкилоти колхозчилар ҳамда механизаторларнинг унумли ишлашлари учун қулай шароит яратиб берганлар. Колхозчилар дам олиш пайтларини чиройли қилиб безатилган дала шийпонларида ўтказадилар. Улар ўртасида агитаторлар мунтазам равишда иш олиб бориб, қизиқарли темаларда суҳбатлар уюштириб турадилар, пахтакорларни ва механизаторларни янада яхшироқ меҳнат қилишга илҳомлантирадилар.

Бригадалар ўртасидаги социалистик мусобақада иккинчи, учинчи, тўртинчи ва еттинчи бригада а'золари, айниқса яхши натижаларга эришмоқдалар. Ҳозир бу бригадаларнинг юқори сифатли парвариш қилинган ғўзалари бир текис гулламоқда. Илғор пахтакорлар ўз муваффақиятларини мустаҳкамлаб, ғўзаларнинг янада яхшироқ ривожланиши учун курашмоқдалар.

М. УМАРОВ,

1000 гектар ердаги ғаллани ўриб бераман

Мен ўн йилдан бери комбайн блан ғалла ўраман. Бу касбда узоқ вақт ишлашим, менинг малакамни, тажрибамни оширди, натижада йилдан-йилга кўпроқ майдондаги ғаллани ўришга эришаётирман.

1954 йилда, айниқса катта ютуққа эришдим. Чунки шу йили мусобақадошим, илғор комбайнчи ўртоқ А. Мевлудов блан қилган шартимизга мувофиқ 24 кун ичида 650 гектар ердаги буғдойни ўриб беришим керак эди. Бунинг учун мен ўримга пухта тайёргарлик кўрдим. Ўз комбайнимни муддатидан илгари сифатли қилиб ремонтдан чиқардим, уни қайта-қайта текширдим, механизмларини сал ишлатиб синовдан ўтказдим. Бунда кичик бир нуқсонни кўрсам уни синчиклаб ўргандим ва тузатдим. Шундай қилиб, мен комбайннинг равон—тўхтовсиз ишлашига ишонч ҳосил қилиб ўримга чиқдим.

Ўрим вақтида ҳар куни ишдан кейин ва иш олдидан комбайнни синчиклаб кўздан кечириб турдим. Айрим қисмларини артиб, тозалаб, мойлаб машинанинг бетўхтов ишлашини та'минладим. Бу эса меҳнат унумини кескин оширишга ёрдам берди. Натижада олинган мажбурият 24 кунда эмас, 15 кунда тўла бажарилди ва мен дарҳол мажбуриятимни ошириб бажаришга киришдим: яна 300 гектар ердаги ғаллани ўриб, йиллик планни 146,1 процент қилиб бажардим.

Менинг ҳалол меҳнатим муносиб тақдирга сазовор бўлди, Ўз ЛКСМ Марказий Комитетининг Фахрий ёрлиғини олиш шарафига ҳам эришдим. Бу мукофот мени янгидан-янги мувоффақиятларга руҳлантириб юборди.

Биз ўртоқ Мевлудов блан бу йил ҳам мусобақадошмиз. Менинг бу йилги аҳдим 24 кун ичида 1000 гектардан ошириб ғалла ўришдир. Бунинг учун мен, ўзимнинг «Сталинец-6» комбайнимни сифатли ремонтдан чиқариб, текшириб-синаб мавсумга тахт қилиб қўйдим.

Бу йил районимиздаги Энгельс номли колхоз ғалласини ўриб бераман. Шу кунларда ўзим ишлайдиган далаларни қунт блан ўрганиб, ўриш планини тузаётирман. Колхозчи ўртоқлар блан ҳамкорликда ишлаб, ўз мажбуриятимни ортиғи блан бажариш учун барча имкониятлардан тўла ва унумли фойдаланишга ҳаракат қиламан. Чунки, ҳалол меҳнатнинг Ватанимиз бойлигини оширишини, кишига бахт келтиришини яхши биламан.

Қ. МИРХОЖИЕВ,

Паркент район МТСининг комбайнчиси.

Моҳир универсалчилар

Оржоникидзе МТСи ўтган йили намунали хизмат қилиб, колхозларда пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик экинларидан юқори ҳосил етиштиргани, трактор ишлари планини 100 процентдан ортиқ қилиб бажаргани учун бу йил ўз иш тажрибаларини Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик виставкасида намойиш қилиб кўрсатмоқда.

МТС механизаторларидан 100 кишининг кўкрагида виставка медали ярқирайди ва булардан 10 киши мотоцикл ва бошқа совғалар блан тақдирланганлар.

Бу ютуқлардан руҳланган МТС механизаторлари бу йил ҳам ғўза парваришида намунали ишламоқдалар. Коммунист И. Жа'фаров, А. Мусабоев бошлиқ трактор бригадасининг механизаторлари Маленков номли колхозда хизмат қилиб, ғўзанинг 3-нчи комплекс парваришини бошлаб юбордилар.

Илғор универсалчилардан П. Каримов, С. Фаёзов, Х. Солиев, М. Абдисаматов, Н. Зокиров ўртоқлар кунига нормадаги 9 ўрнига 16—18 гектар ердаги ғўзани культивация қилмоқдалар. Улар ўғитлаш ишларини ҳам намунали уюштириб, пахтакорлар ҳурматига сазовор бўлаётирлар.

Ю. МАҲКАМОВ,

Дала ишлари кундалиги

Ғўза қатор ораларини кўндалангига ишлаш сур'атини кучайтирайлик

Ғўзанинг ривожланиш ҳолатига қараб шу кунларда пахта далаларида қилинадиган асосий ишлар, квадрат усулда ўстирилаётган ғўза қаторларини иккинчи ишлашни тезда туғаллаш ва учинчи ишловни ҳамма ерда қизитиб юбориш, чопиқ блан культивацияни тўғри боғлаб олиб боришдан иборатдир. Ана шундагина пахта етиштиришда янги, прогрессив усулдан келиб чиқадиган барча имкониятлардан тўла фойдаланаоламиз. Илғор агротехника ҳарбир тадбир ўз вақтида сифатли қилиб амалга оширилгандагина ўзининг ижобий натижасини беради.

Областимиз колхозларида ғўза қатор ораларини кўндалангига иккинчи марта ишлашнинг бориши ҳозирги талабга мутлақо жавоб бермайди: 20 июньгача колхозларда бу топшириқ 57,9 процент бажарилган, холос. Ҳолбуки, бу иш шу кунларда тугалланиши керак эди. Тўғри, айрим МТСлар, масалан, Ўртасарой, Ўртачирчиқ, Пахта МТСлари топшириқни ўз вақтида бажарган бўлсалар ҳам, лекин кўпчилик МТСларда иш яхши ташкил этилмаган. Айниқса, Оҳангарон районидаги 2-нчи МТС топшириқни 9,4 процент, Ховос районидаги 2-нчи МТС 3,6 процент бажариб, ғўза парваришини жуда кечиктириб, мўл ҳосил етиштиришнинг тақдири ҳал этиладиган ҳозирги қимматли кунларни қўлдан бермоқдалар.

Ғўза чопиғи ҳам қониқарсиз бормоқда. Қоида бўйича культивация блан чопиқ бир-бирига боғлаб ўтказилиши керак. Аммо, амалда эса культивация блан чопиқ ўртасида катта узулишга йўл қўйилаётир. Масалан, умумий иккинчи культивация плани 94,7 процент бажарилган бўлса, чопиқ фақат 52,7 процент адо этилган. Бекобод ва Бўка районларидаги 2-нчи МТСлар, Пискент районидаги 2-нчи МТС зонасидаги колхозларда айниқса катта ажралиш бор. Демак, культивация блан чопиқ бир-бирига тўғри боғлаб олиб борилмай агротехника қоидаларининг бузилишига йўл қўйилмоқда.

Ғўза парваришида юз бераётган ҳозирги қолоқликнинг асосий сабаби яна шуки, кўпгина МТС ва колхозларнинг раҳбарлари барча куч ва моддий-техника воситаларини дала ишларига тўла сафарбар этмаётирлар. Ишчи кучидан, механизация воситаларидан унумли фойдаланишни тўғри ташкил этмаганлар. Трактор агрегатларининг бузилиб, бекор туриб қолиши тез-тез учраб туради. Далада техник хизмат кўрсатиш, механизаторларга доимий раҳбарлик ва ёрдам уюштирилмаган.

Трактор агрегатларидан тўла фойдаланмоқ учун суғоришни тўғри ташкил этиш ғоят катта аҳамиятга эгадир. Кўпгина колхоз ва бригадаларда суғоришда карталар кичик-кичик бўлакларга бўлиб юборилмоқда. Натижада суғоришдан кейин етилган қатор ораларини ишлашда агрегатдан тўла фойдаланиш та'мин этилмай тракторлар бекор туриб қолмоқда.

Колхоз ва МТСларнинг раҳбарлари дала ишларини ҳартарафлама кучайтиришлари, бунинг учун бутун куч ва воситаларни сафарбар этиб, улардан тўла фойдаланишга эришувлари керак. Ҳарбир бригада, звено а'зоси, механизатор ўзи бириктилган участканинг тақдири учун чинакам жавобгар бўлсин. Суғориш графиклари блан қатор ораларини ишлаш графиклари мувофиқлаштирилсин — катта-катта майдонлардаги ғўзани бир йўла суғориш тадбири амалга оширилсин. Квадрат-уялаб ўстирилаётган ғўзаларни кўндалангига иккинчи ишлашни шу кунларда ҳамма ерларда тугаллаб, учинчи ишловни кучайтириб юбориш, культивация блан чопиқ ўртасидаги ажралишга барҳам бериш керак.

Силос қилиш ишлари қизғин бораётир

Оққўрғон районидаги Куйбишев номли колхоз а'золари 1-нчи МТС механизаторлари блан ҳамкорликда фидокорона меҳнат қилиб, чорва моллари учун мустаҳкам ем-хашак базасини вужудга келтириш мақсадида бирқанча тадбирларни амалга оширмоқдалар. Улар беда ва хашак ўриш ишларини яхши уюштириш блан бирга силос бостириш ишларини ҳам қизғин бошлаб юбордилар. Ҳозир узунлиги 5,5 метр ва чуқурлиги 3 метрдан иборат 5 та ҳовузча қурилди. Бу ҳовузчаларда ширали ўтлар ва маккажўхори ҳамда оқжўхори пояларидан силос бостирилади.

Бу йил силосни кўпайтириш ишига коммунистлар ва комсомол а'золари жалб қилинган. Улар кундузи ғўза чопиғида бўлиб, кечки пайтлар силос чуқурлари тайёрлашда актив иштирок этмоқдалар.

Колхоз правлениеси бу шарафли вазифани ўз вақтида туғаллаш мақсадида ширали ўтларни ташиш учун 15 та арава ажратди. 1-нчи МТСнинг бош зоотехниги Абдураҳмонов раҳбарлигидаги бир группа колхозчилар бир куннинг ўзида 40 тоннага яқин силос тайёрладилар.

М. КАНЗАФАРОВ.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» МАТЕРИАЛЛАРИ ИЗИДАН

„Ҳаёт мактаби" повестининг таржимаси ҳақида"

Газетанинг шу йил 15 март сонида юқоридаги сарлавҳа остида танқидий мақола босилиб, унда қозоқ ёзучиси Собит Муқоновнинг «Ҳаёт мактаби» повестининг таржимасида йўл қўйилган хато ва камчиликлар кўрсатилган эди.

Ўзбекистон ССР Давлат нашриётидан редакцияга хабар қилишларича, мақола болалар ва ёшлар адабиётининг редакцион совети йиғилишида муҳокама қилинган. Китобни қозоқчадан ўзбекчага таржима қилган Носир Фозилов ва уни таҳрир қилган Ил'ёс Муслим ўртоқларнинг повестни нашр этилишда жиддий нуқсонларга йўл қўйгани қайд қилинган. Редакцион советининг йиғилиши «Ҳаёт мактаби» повестини янгидан нашрга тайёрлашда мақолада кўрсатилган камчиликларни ҳисобга олиш зарурлигини кўрсатган.

Суратда: Тошкентдаги «Победа» маданият ва истироҳат боғи.
Н. Меламед фото-этюди.

РЕДАКЦИЯГА ХАТЛАР

Кенг исте'мол моллари мўл-кўл бўлсин

Тошкентдаги катта ва кичик магазинларни ҳафталаб айлансангиз ҳам тиш чёткаси, паста, чарм камар, оддий ва ипак носки, похол шляпани топаолмайсиз. Сотувчи ва магазин мудирларининг қайси биридан бўлмасин юқоридаги энг зарур кенг исте'мол молларини сўрасангиз «Ҳозир йўқ» деган бирхил жавобни оласиз.

Ўзбекистон ССР Савдо министрлиги ва қуйи савдо ташкилотлари аҳолининг кундалик эҳтиёжи учун керак бўлган бу товарларни магазинларда мўл-кўл қилиб қўйишга э'тибор бермайдилар. Улар, аптидан, меҳнаткашлар талабини ҳисобга олиб, зарур буюмларни кўпайтириш ўрнига, хотиржамлик кайфиятига муккадан бериб кетганлар.

Биз, меҳнаткашлар, шаҳар магазинларида тиш чётка, паста, оддий носки, ипак носки, похол шляпа каби кенг исте'мол молларининг узлуксиз бўлишини талаб қиламиз.

А. ҚУРБОНОВ,
И. АЗИМОВ,
М. ЖАЛОЛОВ,
Р. ШОҒУЛОМОВ,
И. ТОҲИРОВ,
М. МАНСУРОВ.

Номерсиз уйлар

Қорасув районининг Тошкент шаҳари блан чегарадош қисми Қўйлик бозоригача 4,5 километр ҳисобланади. Ана шу Қорасув шоссеси кўчасининг ўнг ва чап томонида 250 га яқин уй бор. Лекин уларнинг деярлик ярми номерсиз. Айниқса чап томондан 101 номердан то 199-нчи номергача фақат 15 ёки 20 та номерли уйни кўриш мумкин.

Катта кўчанинг ён томонларидаги Комсомол, Оржоникидзе, Новая жизнь, Чирчиқ, Максим Горький, Ворошилов, Заводская каби кўчалардаги кўп уйларнинг номери ўчиб кетган бўлса, ба'зиларида мутлақо номер йўқ.

Карл Маркс кўчасидаги уйлар тамоман чалкаш қилиб номерлантан. Бу каби тартибсизликларни ҳарбир кўча ва тупикларда кўплаб учратиш мумкин.

Район коммунал хўжалигининг бошлиғи ўртоқ Ғ. Мўминов бу тартибсизлик, айниқса уй номерларининг чалкашликларини кўра-билатуриб, шундай катта серқатнов кўчадаги уйларни номерлаштиришга етарли э'тибор бермай келади.

Т. ЎРУНОВ.

Станцияга қачон ер ажратиб берилади?

Янги-Йўл шаҳридаги область ёш натуралистлар станциясининг ташкил қилинганига икки йил бўлди. Станция ҳузурида бир гектар ердан иборат ўқув-тажриба участкаси бор эди. Ўтган йил бу тажриба участкасида мактаб ўқувчилари пахта, ғалла, сабзавот ва бошқа қишлоқ хўжалиги экинларини ўстиришда яхши натижаларга эришдилар. Ёш пахтакорлар тўгарагининг а'золари пахтадан мўл ҳосил етиштирганликлари учун 1955 йилда Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик виставкасига қатнашиш ҳуқуқига эга бўлдилар.

Броқ ёш натуралистлар станциясининг юқоридаги каби намунали ишлари узоқ давом этмади. 1955 йилга келиб Янги-Йўл шаҳар Совети бошқа жойдан кўпроқ ер беришни ва'да қилиб, станция ерини шахсий уй-жой қурувчиларга бериб қўйди. Орадан анча вақт ўтиб кетди. Эндиликда қишлоқ хўжалиги экинларини экиш мавсуми ҳам тугай деб қолмоқда. Аммо ёш натуралистлар станцияси ҳанузгача ер блан та'минлангани йўқ. Шаҳар Совети станцияга ер бериш масаласида станция мудири ўртоқ Багрянскаяни область ижроия комитетига юборди. Ижроия комитетнинг ер тузиш бўлими эса, бу ҳақдаги талабномани Ўзбекистон ССР Маориф министрлигига жўнатди. Министрликдан ҳужжатлар яна область ижория комитеига қайтиб келди. Шу йил 9 апрельда бу документ Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг ер тузиш бўлимининг бошлиғи ўртоқ Мишинга юборилди.

Ниҳоят станцияга ер бериш тўғрисидаги Министрлар Советининг кўрсатмаси 30 апрельда Ўзбекистон ССР қишлоқ хўжалик министрлиги ертузиш бўлимининг ходими Иван Иванович қўлига келиб тушди-ю, иш шу ерда тақа-тақ тўхтади.

Станцияга ер бериш тўғрисидаги бу ёзишмалар яна қайси дистанцияларни босиб ўтиши керак?

Т. МАЗИНА,
Ёш натуралистлар республика станциясининг педагоги.

Қувноқ ёшларимиз кўнгилли дам оладилар

Мактабларда каникул бошланди... Йил бўйи сабот ва чидам блан ўқиб, синфдан синфга муваффақиятли кўчган пионер ва ўқувчилар каникул даврида пионер лагерьлари, санаториялар, соғломлаштириш майдончаларида кўнгилли дам оладилар, вақтларини хушчақчақлик блан ўтказадилар, янги ўқув йилига янги куч-қувват тўплайдилар.

Ҳозир Тошкент областида 52 та касаба союз пионер лагерьлари ишга туширилди. Бу лагерьлар областимизнинг манзарали жойларига, шаҳарнинг кўкаламзор боғларига жойлашган. Лагерьларда икки сменада 25 мингга яқин бола дам олади. Қувноқ ёшларимизнинг ёз мавсумида мазмунли ва хушчақчақ дам олишлари учун лагерьларда барча қулай шароит яратиб берилган. Дам олучилар учун радио, хор, драма, шахмат-шашка, гул-кашта тикиш, ганчдан буюмлар ясаш, расм, физкультура ва бошқа тўгараклар ташкил қилинган.

Пионер лагерьлари очилмасдан анча олдин район комсомол ташкилотлари ва халқ маорифи бўлимлари лагерь бошлиқлари, бош ва отряд пионер вожатийлари, тарбиячилар ва физкультура раҳбарлари блан семинар машғулотлари ўтказдилар. Бу семинарларда уларга ёзги дам олиш мавсумида пионер ва ўқувчилар орасида оммавий-тарбиявий ишларни олиб бориш тўғрисида йўл-йўриқлар кўрсатилди. Ҳозир лагерьлардаги тарбиячилар ва пионер вожатийлар болаларнинг дам олиши ҳамда соғломлаштириш ишини коммунистик тарбия ишлари блан қўшиб олиб бормоқдалар.

Областьда колхозчиларнинг болаларини ёзги дам олишини уюштириш тўғрисида катта ғамхўрлик қилинмоқда. Экономикаси тобора мустаҳкамланиб бораётган кўпгина колхозларда соғломлаштириш майдончалари, пионер лагерьлари очилди. Бу йил областимиз бўйича 50 га яқин колхоз ва колхозлараро пионер лагерьлари ташкил қилинди. Бу ўтган йилдагига нисбатан деярлик икки баробар кўпдир. Колхоз пионер лагерьларида ҳам болаларнинг ёзги дам олишларини намунали ўтказиш учун барча шароитлар яратилмоқда. Бу йил областьдаги колхоз пионер лагерьларида икки сменада, ҳаммаси бўлиб 4 мингга яқин бола дам олади.

Паркент ва Мирзачўл районларида янги колхозлараро пионер лагерьлари ташкил қилинди. Паркентдаги пионерлар лагерида «Коммуна», Сталин номли, Ленин номли, Молотов номли колхозларнинг болалари дам оладилар. Ўртасарой, Верхневолинск, Октябрь район партия ва комсомол ташкилотлари, халқ маорифи органлари пионер лагерьларини ёзги дам олишга тайёрлашни яхши уюштирдилар. Улар лагерьларни тарбиячилар ва пионер вожатийлар блан та'минлашга ўз вақтида киришиб, ҳамма нарсани тахт қилиб қўйдилар. Ўртасарой районидаги «Северний маяк», Ленин номли, Верхне-волинск районидаги «Правда», Горький номли, Карл Маркс номли колхозларнинг правлениелари, партия ташкилотлари пионер ва ўқувчиларнинг кўнгилли дам олишлари тўғрисида яхши ғамхўрлик қилмоқдалар. Улар лагерьларни манзарали, соя-салқин боғларга жойлаштириб, зарур нарсалар блан та'минламоқдалар.

Бу йил областьнинг Тошкент, Бекобод, Оҳангарон, Янгийўл, Чирчиқ шаҳарларидаги соя-салқин жойларда пионер саройлари ва мактаблар ҳузуридаги боғларда 50 дан ортиқ лагерь ва соғломлаштириш майдончалари очилди. Область бўйича 180 га яқин терма пионер дружиналари ташкил қилинди. Дружина советларига пионер ишида тажрибаси бўлган, оммавий ўйинлар ва тўгараклар ишини яхши уюштирабиладиган активлардан сайланди. Улар пионер ишларини ёзги дам олиш даврига мослаб олиб борадилар.

Булардан ташқари областьда 8 та туристик база ишлайди. Пионер ва ўқувчилар туристик походларга чиқадилар, тоғ, дар'ё, кўл, анҳор, боғ, ўрмонларга бой ўлкамиз бўйлаб кўнгилли саёҳат қиладилар.

Шунингдек, 30 мингдан ортиқ пионер ва ўқувчилар ўқитувчилар, бош пионер вожатийлар раҳбарлигида ўлкани ўрганиш мақсадида поход ва экскурсияларда қатнашадилар, музейларда ва Тошкент шаҳар корхоналарида бўладилар. Бекобод металлургия заводи, Чирчиқ саноат корхоналари ва шахтерлар шаҳри — Оҳангаронга ҳам борадилар. Илғор колхозлар ва МТСларда бўлиб, социалистик қишлоқ хўжалигимизнинг донгдор кишилари блан учрашадилар. Улар қизиқарли экскурсия ва походлардан жонажон мактабларига коллекция ҳамда гербарийлар тўплаб қайтадилар.

Т. НАЖМИДДИНОВ.

Н. А. Булганин блан Жавоҳарлал Нерунинг биргаликда чиқарган баёноти тўғрисида четэлларда баён қилинган фикрлар

ҲИНДИСТОН

ДЕҲЛИ, 24 июнь. (ТАСС). «Ҳиндистон таймс» газетаси бундай деб ёзади: Деҳлида сиёсий доиралар СССР Министрлар Советининг Раиси Н. А. Булганин блан Ҳиндистон Бош Министри Ж. Нерунинг биргаликда чиқарган баёнотини халқаро миқ'ёсдаги кескинликни юмшатишда ва турли социал-сиёсий системалардаги мамлакатлар ўртасида ҳамжиҳатликни мустаҳкамлашда муҳим фактор бўлган тарихий ҳужжат сифатида табрикламоқдалар.

Буерда, деб ёзади газета, биргаликда чиқарилган ана шу баёнот Неру блан Чжоу Энь-лай баёнотини тўлдиради. Неру блан Чжоу Энь-лай баёнотида беш принцип биринчи марта э'лон қилинган эди. Аралашмаслик тўғрисидаги учинчи принципнинг янги та'рифи муҳим аҳамиятга эгадир. Илгари бу принцип «бир-бирининг ички ишларига аралашмаслик» деган ма'нода белгиланган эди. Эндиликда эса бу принцип «иқтисодий, сиёсий ёки идеологик характердаги ҳарқандай баҳоналар блан бир-бирининг ички ишларига аралашмаслик» деган ма'нода та'риф этилади.

Ҳиндистон ички ишлар министри Пант биргаликда чиқарилган Совет-Ҳиндистон баёнотини табриклаб, бу баёнот Ҳиндистоннинг тинчлик сиёсатига мувофиқдир, деб та'кидлади.

Ҳиндистон миллий конгрессининг бош секретари Шриман Нарайан Агарвал бу баёнотни тинчликни та'минлашда катта роль ўйнайдиган тарихий аҳамиятга эга ҳужжат деб характерлади. Шриман Нарайан бундай деди: «Гарчи бирқанча асосий принципларда Ҳиндистон блан Совет Иттифоқининг иқтисодий ва социал идеологиялари орасида тафовут бўлса ҳам, ўзаро ҳамкорлик қилиш соҳасида жуда катта имкониятлар бор. Биз маршал Булганиннинг Ҳиндистонга келишини зўр мароқ блан кутмоқдамиз».

Ҳиндистоннинг кўзга кўринган сиёсий арбоби Ражагопалачария биргаликда чиқарилган баёнотни табриклаб, бундай деди: «Мен шунга хурсандманки бош министрлар ўзларининг ички ишларида турли идеология ва сиёсатга амал қилучи давлатлар ўртасида тотув яшаш ва тинч ҳамкорлик қилиш принципларини аниқ ифода этиш блан бирга ядро ва термоядро қуролларини ишлаб чиқаришни, уларни синаб кўришни ва улардан фойдаланишни бутунлай тақиқлашга ҳечнарса халақит бераолмаслиги керак, дедилар».

Раджагопалачария яна бундай деди: Эндиликда Осиё ва Африка мамлакатларининг Бандунг конференциясида қатнашган мамлакатлар қаторига Совет Иттифоқи ҳам ўтди. Эндиликда, деди у, тинчлик душманлари боши берк кўчага ҳайдаб киргизилди.

«Ҳиндистон стандард» газетаси бошмақоласида қуйидагиларни та'кидлайди: «Биргаликда чиқарилган Ҳиндистон-Совет баёноти тинчлик ишига янги мададдир, деб ўйлаш учун ҳамма асослар бор». Газета бу баёнотнинг буюк давлатлар ҳукуматлари бошлиқларининг Жанвада учрашуви арафасида э'лон қилинганлиги айниқса муҳимдир деб ҳисоблайди. «Баёнот, — деб ёзади газета, — беш принцип асосида тинчликка эришиш мумкин эканлигини жуда яққол кўрсатади».

Сўнгра газета баёнотида Тайвань ва Ҳинди-Хитой масалаларини ҳал этиш зарурлиги тўғрисида айтилган гапларни ма'қуллайди.

«Индиан экспресс» газетаси бошмақоласида Н. А. Булганиннинг «Динамо» стадионида ўтказилган митингда сўзлаган нутқи муҳим эканлигини та'кидлайди. «Совет бош министри, — деб ёзади газета, — Бандунг конференциясининг натижаларини табриклаб ва бу конференцияда чиқарилган декларацияни қўллаб-қувватлаб, бир-бирларининг фикрларини яхши англаш ишига чин ҳисса қўшди».

Газета биргаликда чиқарилган баёнотнинг мазмунини батафсил анализ қилади ва баёнотда умумий қуролсизланиш мақбул эканлиги ҳақида айтилган гапларнинг ғоят муҳим эканлигини кўрсатади. Газета биргаликда чиқарилган баёнотда Хитой Халқ Республикасининг Тайваньга нисбатан қонуний ҳуқуқларга эга эканлиги, БМТ да ХХРга ўрин берилиши кераклиги ҳақида айтилган гапларни, Ҳинди-Хитойдаги аҳвол, Совет Иттифоқи блан Ҳиндистон ўртасида иқтисодий, илмий ва техника соҳаларида ҳамкорлик ўрнатиш ҳақидаги гапларни ма'қуллайди.

Газета мақоланинг охирида бундай деб ёзади: «Ҳар иккала мамлакатни қизиқтирадиган кўп масалаларни ва халқаро характерга эга бўлган талайгина проблемаларни ўз ичига олган баёнот Нерунинг Совет Иттифоқига қилган сафарининг биринчи самараси бўлдики, у жуда яхши натижалар беради».

«Ҳиндистон таймс» газетаси бошмақоласида, Н. А. Булганин Корея ва Ҳинди-Хитойдаги уруш ҳаракатларини бартараф қилишда Ҳиндистоннинг ўйнаган ролига юксак баҳо берди, деб уқтириб ўтади.

Газета биргаликда чиқарилган баёнотда кўтарилган халқаро проблемаларга э'тиборни жалб этади. Бу проблемалар, — деб ёзади газета, — жумладан Тайвань проблемаси, Хитойнинг БМТ даги қонуний ўрнини э'тироф этиш, Жанвада Ҳинди-Хитой тўғрисида тузилган битимларни амалга ошириш проблемалари буюк давлатлар томонидан тезликда ҳал этилиши лозим. «Ҳиндистон таймс» газетаси «қуролсизланиш проблемаси тез ҳал этилиши лозим бўлган проблема деб топилди. Қуролсизланиш деган сўз тилга олинганида бу сўзни ядро қуроли ишлаб чиқариш ва уни қўлланишни бутунлай тақиқлаш ма'носида ҳам тушуниш керак».

ЮГОСЛАВИЯ

БЕЛГРАД, 24 июнь. (ТАСС). «Политика» газетаси СССР Министрлар Совети Раиси Н. А. Булганин блан Ҳиндистон Бош Министри Жавоҳарлал Нерунинг биргаликда чиқарган баёноти текстини тўла равишда э'лон қилди. Бу баёнот қуйидаги сарлавҳа блан берилган: «Тотув яшаш принципларини ҳурмат қилиш ишончсизликни йўқотишнинг ва халқаро вазиятдаги кескинликни камайтиришнинг асосий гаровидир».

АҚШ

ВАШИНГТОН, 24 июнь. (ТАСС). Кеча ўтказилган матбуот конференциясида давлат департаментининг вакили Уайт Н. А. Булганин блан Ж. Нерунинг биргаликда чиқарган баёнотини шарҳлашдан бош тортди.

НЬЮ-ЙОРК, 24 июнь. (ТАСС). Н. А. Булганин блан Жавоҳарлал Неру биргаликда чиқарилган баёнотни имзолаганликлари муносабати блан «Нью-Йорк таймс» газетаси душманликдан иборат редакцион мақола босиб чиқарди. Газета бу мақоласида Ҳиндистон бош министри ша'нига туҳмат қилади.

Газета Биргаликда чиқарилган Баёнот «тинчлик ишига ёрдам бермайди ва бутун дун'ёда одамларни тинчлантираолмайди» деб асоссиз да'во қилади. Сўнгра газета Неру Совет Иттифоқи блан дўстона муносабатларни мустаҳкамлаб «Американинг душман назар блан қарашига сабаб бўлиши мумкин, холос» деб очиқдан-очиқ дўқ қилади.

ИНДОНЕЗИЯ

ЖАКАРТА, 24 июнь. (ТАСС). Индонезия газеталари Ҳиндистон Бош Министри Нерунинг Совет Иттифоқига қилган сафарига катта э'тибор бермоқдалар. Газеталар СССР Министрлар Советининг Раиси Н. А. Булганин блан Ҳиндистон Бош Министри Жавоҳарлал Нерунинг Биргаликда чиқарган баёнотини кўзга кўринарли ўринларда босиб чиқардилар. «Хариан ракьят» газетаси Нерунинг Совет Иттифоқига қилган сафари, Састроамиджойонинг Пекинга қилган сафари, шунингдек Вьетнам Демократик Республикасининг Хо Ши Мин бошчилигидаги делегациясининг Пекинга ҳамда Москвага бориши «Осиёда ва бутун дун'ёда тинчликни мустаҳкамлаш ишида энг муҳим воқиалардандир» деб та'кидлайди.

Ж. Нерунинг Польшада бўлиши

ВАРШАВА, 24 июнь. (ТАСС). Ҳиндистон бош министри Жавоҳарлал Неру ва унинг ҳамроҳлари бутун И. В. Сталин номли Маданият ва фан саройи қурилишига бордилар. Варшавада бу саройи Совет Иттифоқининг куч ва маблағлари блан поляк халқига совға тариқасида қурилмоқда.

Жавоҳарлал Неру ва унинг ҳамроҳлари Варшавани томоша қилдилар. Варшаванинг тикланиши ва ривожланиши блан танишдилар, Польша пойтахтининг янги районларида бўлдилар. Меҳмонлар Варшавадаги енгил автомобиллар заводига бордилар.

Бугун Польша Халқ Республикаси Давлат кенгашининг раиси А. Завадский Ҳиндистон Бош Министри Ж. Неру шарафига зиёфат берди.

Кундуз куни Жавоҳарлал Неру Сталиногрудга жўнаб кетди.

Ҳиндистон Бош Министри Ж. Неру Англияга визит қилади

ЛОНДОН, 24 июнь. (ТАСС). Буерда расмий равишда э'лон қилинишича, Бош Министр Иден Ҳиндистон Бош Министри Неруни Лондонга келишни таклиф қилган. Хабар беришларича, Неру бу таклифни қабул қилган ҳамда 8 июльда Лондонга келади.

БМТ юбилей сессиясида СССР делегацияси бошлиғи В. М. Молотов ҳузурида АҚШ делегацияси шарафига зиёфат

САН-ФРАНЦИСКО, 24 июнь. (**ТАСС махсус мухбири**). БМТ юбилей сессиясида СССР делегацияси бошлиғи, Ташқи ишлар министри В. М. Молотов 23 июнь кундузи АҚШ делегацияси шарафига зиёфат берди.

Зиёфат вақтида ҳозирги пайт халқаро масалалари юзасидан фикр олмошинди.

Зиёфатда АҚШ давлат секретари Д. Даллес, давлат департаментининг масла-ҳатчиси Д. Макартур, давлат секретарининг ёрдамчилари Л. Мерчэнт ва К. Маккардл, АҚШнинг СССРдаги элчиси Ч. Болен ҳозир бўлдилар.

Зиёфатда БМТ юбилей сессиясидаги совет делегациясининг а'золари: СССР Ташқи ишлар министрининг ўринбосари Н. Т. Федоренко, СССРнинг АҚШдаги элчиси Г. Н. Зарубин, СССРнинг БМТдаги доимий вакили А. А. Соболев ҳозир бўлдилар.

БМТнинг Сан-Францискодаги юбилей сессиясида

САН-ФРАНЦИСКО, 24 июнь. (**ТАСС махсус мухбири**). БМТнинг юбилей сессияси 23 июньда ўз ишини давом этдирди.

Эрталабки мажлисда Мексика, Франция, Жанубий Африка Иттифоқи, Польша Халқ Республикаси, Аргентина, Ливан ва Гондурас делегацияларининг бошлиқлари сўзладилар.

Польша Халқ Республикаси делегациясининг бошлиғи Польша ташқи ишлар министри С. Скшешевский БМТнинг фаолиятидаги ба'зи ижодий моментларни та'кидлаб ўтган 10 йил ичида Ташкилотнинг ишида юз берган жиддий камчиликларга делегатларнинг э'тиборини жалб қилди. Бу камчиликлар шунинг натижасида юз бердики, деди у, ба'зи буюк давлатлар БМТ уставида кўзда тутилган халқаро ҳамкорлик ва бамаслаҳат ишлаш йўлидан четга чиқдилар ва БМТ ни Уставга хилоф бўлган қарорларни мажбуран қабул қилдирадиган органга айлантирмоқчи бўлиб ўриндилар ҳамда кўпгина халқаро проблемаларнинг ҳал этилишига тўсқинлик қилдилар.

С. Скшешевский шу нарсага э'тиборни жалб қилдики, Хитой Халқ Республикасининг БМТ даги қонуний ҳуқуқларини амалга оширилишига ҳозиргача тўсқинлик қилиниб келаётганлиги Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг ишини сусайтирмоқда. Бирлашган Миллатлар Ташкилоти, деди Скшешевский, бирқанча муҳим масалаларни, шу жумладан атом ва водород қуролини тақиқлаш ҳамда қурол-яроғларни камайтириш ҳақидаги масалани ҳал этаолмади. Ташкилотнинг ҳамма а'золари халқаро масалалар юзасидан бамаслаҳат қарорлар қабул қилинишига интилмоқлари керак.

Польша вакили қуролсизланиш масаласи юзасидан тақдим этилган кейинги совет таклифларининг муҳим аҳамиятга эга эканлигини қайд қилиб ўтди. Бу таклифлар ана шу муҳим проблемани ҳал этиш учун янги имкониятларни очиб беради.

Тинчлик идеясини, деди С. Скшешевский, ҳамма халқлар борган сари кўпроқ қўллаб-қувватламоқда. Броқ, бу нарса эндиликда тинчлик душманлари халқлар ўртасида тинчлик ўрнатилишига ҳалақит бериш йўлидаги уринишларни тўхтатдилар, деган сўз эмас, албатта. Тинчлик душманлари, жумладан, Ғарбий Германиянинг реваншист кучларидан Европада уруш ўчоғи вужудга келтиришга интилмоқдалар. Ана шунинг учун Европада тинчликни ва хавфсизликни та'минлаш юзасидан Варшавада чақирилган кенгашда қатнашган давлатларнинг дўстлик, ҳамкорлик ва ўзаро ёрдамлашиш ҳақида шартнома тузиш тўғрисидаги қарори тинчлик ишига қўшилган муҳим ҳиссадир. Бу шартнома, деб уқтириб ўтди, Польша ташқи ишлар министри, мудофаа руҳидаги шартнома бўлиб, нуқул Европада тинчлик манфаатларини кўзда тутиб, шунингдек, БМТ Уставига тамомила мувофиқ равишда тузилгандир. Бу шартнома Европадаги ҳамма давлатлар учун очиқдир. Бу эса ижтимоий-социал системалари бошқа-бошқа бўлган давлатларнинг тотув яшаши ва ҳамкорлик қилиши мумкинлигига бўлган ишончимизни уқтириб ўтади.

С. Скшешевский ўз нутқининг охирида айтдики, тинч ижодий меҳнат блан банд бўлган Польша Халқ Республикаси келгусида ҳам бутун дун'ёда тинчликнинг самимий тарафдори бўлади, ҳамма давлатлар ўртасида, уларнинг сиёсий ва социал системалари қандай бўлишидан қат'и назар, кенг ҳамкорлик ўрнатиш ёрдами блан тинчлик сақланади деб қаттиқ ишонади.

Мексика вакили, ташқи ишлар министри Нерво ўз нутқида, юбилей сессиясида БМТ а'зоси бўлган ҳамма мамлакатларнинг қатнашаётганлиги «уларнинг БМТ Устави принципларини тантанали суратда та'кидлаб ўтаётганликларини ва халқаро муносабатларимизнинг Бирлашган Миллатлар Ташкилоти идеаллари блан белгиланажагига ва'да бераётганликларини» кўрсатади, деб қайд қилиб ўтди. Нерво кичик мамлакатларни «коллектив хавфсизлик масалаларида» ўзаро ва буюк давлатлар блан ҳамкорлик қилишга ҳамда халқаро муносабатларда БМТ Устави принципларига қаттиқ амал қилишга чақирди.

Мексика делегати тўрт давлат бошлиқлари конференцияси чақирилажагини табриклади. «Ҳамма проблемаларнинг ҳал этилиши, — деди у, — биринчи навбатда мустаҳкам тинчлик ўрнатилиши асосий масалани ҳал этишни: буюк давлатлар ўртасида келишув бўлишини талаб қилади... Тўрт давлат бошлиқларининг бўладиган конференцияси кўп нарсаларни ва'да қилаётган воқиадир. Халқлар умид қилиб кутаётган келишув пайти келган бўлса керак».

Франция делегациясининг бошлиғи Пинэ, Бирлашган Миллатлар Ташкилоти «даставвал ўз куч-ғайратини қуролсизланиш ва атом энергиясидан тинчлик мақсадларида фойдаланиш проблемаларини ҳал этишга қаратиши лозим» деди. Франция ташқи ишлар министри «кейинги ойлар ичида қуролсизланиш соҳасида анча иш қилинди» деб ва томонлар «ҳамма мамлакатлар учун мақбул бўладиган янги формулалаларни кунт блан қидираётирлар» деб уқтириб ўтди. Шу блан бирга Пинэ Шимолий Атлантик иттифоқини ёқлаб чиқди ва бу иттифоқнинг фаолияти «халқаро кескинликни кучайтирмайди» деб да'во қилди.

23 июньдаги кундузги мажлисда Таиланд, Туркия, Голландия, Доминикан Республикаси, Норвегия, Никорагуа, Белоруссия ССР вакиллари ва гоминданчи сўзга чиқдилар.

Белоруссия ССР делегациясининг бошлиғи, ташқи ишлар министри К. В. Киселев Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг кейинги ўн йил ичидаги фаолиятини характерлаб, қайд қилиб ўтдики, давлатлар ўртасида бир-бирига ишонмовчилик ва шубҳа блан қараш атмосфераси юз берганлиги натижасида Бирлашган Миллатлар Ташкилотида сиёсий системалари хилма-хил бўлган давлатларнинг тотув яшаши ҳақида Уставда асос қилиб олинган принцип бузиладиган бўлиб қолди.

Жаҳон тинчлик ассамблеяси қатнашчилари бўлган парламент депутатлари Финляндия сеймида қабул этилди

ХЕЛЬСИНКИ, 23 июнь. (ТАСС). Бугун Финляндия сейми раиси К. А. Фагерхольм Хельсинкидаги Жаҳон тинчлик ассамблеясига келган парламент депутатлари учун сейм биносида қабул маросими ўтказди. Қабул маросимида ҳозир бўлганлар орасида СССР Олий Совети депутатлари А. Корнейчук, Н. Тихонов, А. Несмеянов, В. Лацис, А. Сурков бор эди.

Редактор ўринбосари
М. ҚОРИЕВ.

ТЕАТР ВА КИНОЛАРДА:

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА (ёзги бино) — 26/VI да **Шамсиқамар.**

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 26/VI да кундуз **Травиата,** 27/VI да **Русалка.**

«РОДИНА» (кундуз соат 12 дан кеч 6 гача), қишки «ИСКРА» (кеч соат 8—20 минутгача), «ЁШ ГВАРДИЯ» (кундуз соат 4 дан), «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз соат 4, кеч 6, 8 ва 10 да), «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кечқурун) — янги француз бадиий фильми **Дадам, ойим, хизматкор қиз ва мен.**

«ЁШ ГВАРДИЯ» (кундуз соат 4 гача), «ЎЗБЕКИСТОН» (эрталаб соат 10, кундуз 12 ва 2 да), «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз) — **Амирликнинг емирилиши.**

«РОДИНА» (эрталаб соат 10 да), қишки НАВОИЙ номли (эрталаб соат 10 да) — **Вьетнам.**

«ВАТАН», ЁЗГИ НАВОИЙ номли, ёзги «ИСКРА», «ХИВА» **Дадам, ойим, хизматкор қиз ва мен.**

«УДАРНИК» — **Амирликнинг емирилиши.**

ИЛМИЙ-ОММАБОП ФИЛЬМЛАР КИНОТЕАТРИ — кундуз **Менинг университетларим,** кечқурун **Дамашқдаги халқаро ярмаркада.**

Ҳамза номли Ленин орденли Ўзбек давлат академик драма театрида
Тез кунда янги спектакль
Фридрих Шиллер асари
ҚАРОҚЧИЛАР
4 парда, 10 кўринишли трагедия,
Асқад Мухтор таржимаси.
Саҳнага қўючи режиссёр — **А. О. Гинзбург,** режиссёр — **К. Мажидов,** рассом — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган сан'ат арбоби, Сталин мукофоти лауреати **С. М. Миленин.**
Коллектив бўлиб кўриш учун ҳозирдан заявкалар қабул қилинади.

АЛИШЕР НАВОИЙ НОМЛИ ОПЕРА ВА БАЛЕТ ТЕАТРИДА
26 июньда кечқурун
ПРЕМЬЕРА
Кара-Караев музикаси
Етти гўзал
Низомий поэмаси асосида
4 парда, 10 кўринишли балет.
Либретто авторлари — **И. Г. Изаятзода, Ю. И. Слонимский, С. Раҳмон.**
Балетмейстер — **И. Г. Давиташвили,** дирижёр — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист **Баҳром Иноятов,** рассом—Ўзбекистон ССР халқ рассоми, Сталин мукофоти лауреати **Мели Мусаев,** балетмейстер-репетитор — **Т. Г. Литвинова.**

РЕДАКЦИЯ ВА НАШРИЁТ АДРЕСИ: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси № 34 РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ: коммутатор—36334 ва 33262 орқали Партия турмуши бўлими — 136. Пропаганда бўлими — 136. Совет қурилиши бўлими — 135. Маданият бўлими — 132. Адабиёт ва сан'ат бўлими — 39040, Қишлоқ хўжалик бўлими — 135, Саноат ва транспорт бўлими —132, Хатлар бўлими — 132, Секретариат — 34048, Э'лонлар бўлими—38142.

Р. 04891. «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. Нашр. № — А 1464.